

**การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น**

นางสาวเพ็ญภา ดวงวรรณะ

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

พ.ศ. 2550

**Perception and Expectation of People in Saraburi Provincial Administrative
Organization Concerning on the Local Development**

Miss Pennapa Duangwanna

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Public Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University**

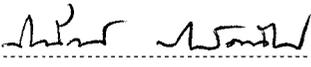
2007

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาท
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น
ชื่อและนามสกุล นางสาวเพ็ญภา ดวงวรรณะ
แขนงวิชา บริหารรัฐกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐศรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม

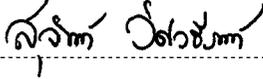
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ดิน ประชุนพฤทธิ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐศรี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
บริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น

ผู้วิจัย นางสาวเพ็ญภา ควงวรรณะ **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2) รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์
สามัคคีธรรม **ปีการศึกษา** 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การรับรู้ของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มี
ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น (2) ความคาดหวังของ
ประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนา
ท้องถิ่น (3) เปรียบเทียบการรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาท
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ใน
เขตพื้นที่ จังหวัดสระบุรี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติสำหรับการ
การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบทดสอบค่าที่
แบบทดสอบค่าเอฟ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า (1) การรับรู้ของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง
(2) ความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
สระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก (3) เปรียบเทียบการรับรู้และความ
คาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม พบว่าข้อมูลด้าน เพศ รายได้ และสถานภาพสมรส แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ และข้อมูลด้าน อายุ และระดับการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ การรับรู้และความคาดหวัง องค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดสระบุรี

Thesis title: Perception and Expectation of People in Saraburi Provincial Administrative Organization Concerning on the Local Development

Researcher: Miss Pennapa Duangwanna; **Degree:** Master of Public Administration;

Thesis advisors: (1) Dr.Rangson Prasertsri, Associate Professor; (2) Dr.Somsak Samukkethum, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The purposes of this research were :(1)to study the perception of the people toward Saraburi provincial administration organization concerning on the local development ; (2) to study the expectation of the people toward Saraburi provincial administration organization concerning on the local development and (3) to compare the differences between perception and expectation of the people in Saraburi provincial administration organization concerning on the local development.

The research sample consisted of 400 people with the age of 18 years or more who were residing in the areas under jurisdiction of Saraburi province. The employed research instrument was a questionnaire. Statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and One - way ANOVA.

Research findings were as follows: (1) Perception of the people in Saraburi provincial toward local development was at moderate level. (2) Expectation of the people in Saraburi provincial toward local development was at high level. (3) Comparing differences between a perception and expectation of the people in Saraburi province in local development found that sex, income, and status had no significant relationships However, age and educational level had significant relationships.

Keywords: Perception and expectation, Provincial Administrative Organization ,
Saraburi Province

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.ติน ปรัชญพฤทธิ รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐศรี อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และบุคลากรขององค์การบริหารจังหวัดสระบุรี ที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการศึกษา ตลอดจนประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่ได้กรุณาเสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาวิทยาการจัดการ แขนงวิชาการบริหาร รัฐกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

คุณค่าพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอเทิดไว้เป็นเครื่องบูชาแด่คุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าวิทยานิพนธ์นี้จะเป็นประโยชน์แก่งานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

เพ็ญนภา ดวงวรรณะ

กรกฎาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้	11
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง	16
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท	17
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้บทบาท	20
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น	21
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี	24
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับจังหวัดสระบุรี	33
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการรับรู้ ของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น	57
ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาท ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น	64
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการรับรู้และความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น	71
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
สรุปการวิจัย	82
อภิปรายผล	88
ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	101
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)	102
ข แบบสอบถาม	104
ประวัติผู้วิจัย	111

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางสรุปยุทธศาสตร์ชาติ กลุ่มจังหวัด จังหวัดและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	29
ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงจำนวนตำบล หมู่บ้าน อบต. เทศบาล ของจังหวัดสระบุรี.....	39
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	54
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	55
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกกระตักการศึกษาสูงสุด	55
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	56
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพสมรส	56
ตารางที่ 4.6 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน.....	57
ตารางที่ 4.7 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาสังคม.....	58
ตารางที่ 4.8 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ.....	59
ตารางที่ 4.9 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....	60
ตารางที่ 4.10 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ.....	61
ตารางที่ 4.11 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาการสาธารณสุข.....	62
ตารางที่ 4.12 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวม.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน	64
ตารางที่ 4.14 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาสังคม	65
ตารางที่ 4.15 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	66
ตารางที่ 4.16 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	67
ตารางที่ 4.17 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาการเมืองและ การบริหารจัดการ	68
ตารางที่ 4.18 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาการ สาธารณสุข	96
ตารางที่ 4.19 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวม	70
ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามเพศ	71
ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามอายุ	72
ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	73
ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามสถานภาพสมรส.....	76
ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามเพศ.....	77
ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามอายุ.....	78
ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด.....	79
ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	80
ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามสถานภาพสมรส.....	81

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	7
ภาพที่ 2.1 กระบวนการรับรู้ ของ วราลี วิริยานันตะ (2547).....	13
ภาพที่ 2.2 กระบวนการรับรู้ ของ เซอร์เมอร์ฮอนน์ และคณะ Sehermerhorn et al. (1991).....	13
ภาพที่ 2.3 กระบวนการรับรู้ ของคาสท์ และ โรเซนวิก Kast&Rosenzweig (1985).....	24
ภาพที่ 2.4 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วน จังหวัด พ.ศ. 2546	27
ภาพที่ 2.5 แผนภูมิแสดงที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสระบุรี	37

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจและการปกครองระบอบประชาธิปไตย และตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด หรือเรียกชื่อย่อว่า “อบจ.” เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นไทยรูปแบบหนึ่ง เริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2476 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน องค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีความเป็นมาและมีวิวัฒนาการการปรับปรุงแก้ไขตลอดมาตามลำดับ ดังนี้ (ธนชาติ นาวิรัตน์วิทยา 2549 : 2)

1. ช่วงปี พ.ศ. 2476 - 2498

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 ที่ได้มีการจัดตั้งสภาจังหวัดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ซึ่งนับเป็นจัดกำเนิด และรากฐานของการพัฒนาที่ทำให้ให้มีหน่วยงานปกครองท้องถิ่นในรูปองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น จนถึงปี พ.ศ. 2498 นั้น อาจกล่าวโดยสรุปถึงฐานะอำนาจหน้าที่ของสภาจังหวัดและบทบาทของสภาจังหวัดได้ว่ามีลักษณะ ดังนี้

ฐานะสภาจังหวัดในขณะนั้นก็ยังมิได้มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นและเป็นนิติบุคคลที่แตกต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาคตามกฎหมายเป็นเพียงองค์กรตัวแทนประชาชนรูปแบบหนึ่งที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำแก่จังหวัดซึ่ง พระราชบัญญัติบริหารราชการแห่งพระราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 กำหนดให้จังหวัดเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคอำนาจการบริหารงานในจังหวัดอยู่ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานสภาจังหวัด จึงมีบทบาทเป็นเพียงที่ปรึกษา เกี่ยวกับกิจการของสภาจังหวัดแก่คณะกรรมการจังหวัดและคณะกรรมการจังหวัด ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามเสมอไป

กระทั่งในปี พ.ศ. 2495 ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนแผ่นดินกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สภาจังหวัด เปลี่ยนบทบาทจากสภา ที่ปรึกษาของกรรมการจังหวัดมาเป็นสภาที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับอำนาจ หน้าที่ของสภาจังหวัดพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481 มาตรา 25 ได้กำหนดให้สภาจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบและรายงานเรื่องงบประมาณที่ทางจังหวัดตั้งขึ้น และสอบสวนการคลังทางจังหวัดตามระเบียบซึ่งจะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้

2. แบ่งสรรเงินทุนอุดหนุนของรัฐบาลระหว่างบรรดาเทศบาลในจังหวัด

3. เสนอข้อแนะนำและให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการจังหวัดในกิจการจังหวัด ดังต่อไปนี้

ก. การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

ข. การประถมศึกษาและอาชีวศึกษา

ค. การป้องกันโรค การบำบัดโรค การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล

ง. การจัดให้มีและบำรุงทางบก ทางน้ำ

จ. การกสิกรรมและการขนส่ง

ฉ. การเก็บภาษีอากรโดยตรง ซึ่งจะเป็นรายได้ส่วนจังหวัด

ช. การเปลี่ยนแปลงเขตหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และเขตเทศบาล

4. ให้คำปรึกษาในกิจการคณะกรรมการจังหวัดร้องขอ

2. ช่วงปี พ.ศ. 2498 - 2540

การจัดตั้งและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในปัจจุบันเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ซึ่งกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะ เป็นนิติบุคคลและประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 218 ได้กำหนดให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปหนึ่ง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงเป็นหน่วยราชการ บริหารส่วนท้องถิ่น ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และในพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ เช่น การรักษาความสงบ เรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน การศึกษา การทำนุบำรุงศาสนา และการส่งเสริมวัฒนธรรม การสาธารณสุข การป้องกันโรค การบำบัดโรค และการจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล ฯลฯ เป็นต้น

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดยังอาจทำกิจการซึ่งอยู่นอกเขตเมื่อกิจการนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับ กิจกรรมที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ภายในเขตของตน โดยได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สภาจังหวัด หรือ สภาตำบลที่เกี่ยวข้องนั้น และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้วด้วย

3. ช่วงปี พ.ศ. 2540 - 2542

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 114 ตอนที่ 62 ก ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2540 โดยใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2540 เป็นต้นมา พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นกฎหมาย ที่กล่าวถึง

ระเบียบวิธีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแทนที่องค์การบริหารส่วน บริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 สำหรับเหตุผลของการใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้อาจพิจารณาได้จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติซึ่งระบุว่า "โดยที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่รับผิดชอบใน พื้นที่ทั้งจังหวัดที่อยู่นอกเขตสุขาภิบาล และเทศบาล เมื่อได้มีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในการนี้สมควรปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกัน และปรับปรุงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น"

นอกจากจะพิจารณาในเหตุผลของพระราชบัญญัติแล้ว จากบันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด ครั้งที่ 2 วันที่ 13 มีนาคม 2540 ที่ประชุมได้อภิปรายประเด็นวัตถุประสงค์ของการออกกฎหมายสรุปว่า

1. เพื่อจัดระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพซึ่งปัจจุบันมีปัญหาด้านการบริหารการจัดการด้านพื้นที่ และรายได้ซ้ำซ้อน
2. เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนตามการเปลี่ยนแปลงของการเมืองการปกครองท้องถิ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการขยายความ เจริญเติบโตของแต่ละท้องถิ่น
3. เพื่อเป็นการถ่ายโอนอำนาจการปกครองส่วนภูมิภาคมาสู่ท้องถิ่น โดยให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่ในการ ประสานกับองค์กรปกครองท้องถิ่น การประสานกับรัฐบาล และตัวแทนหน่วยงานของรัฐการถ่ายโอนภารกิจและงบประมาณที่เคยอยู่ในภูมิภาคไปอยู่ในองค์การบริหารส่วนจังหวัด
4. เพื่อเป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น โดยจะเพิ่มอิสระให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดมากขึ้นด้วย โดยการลดการกำกับดูแลจากส่วนกลางลง

การจัดตั้งและฐานะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 กำหนดให้มีหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งเรียกว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีอยู่ในทุกจังหวัด ๆ ละ 1 แห่ง รวม 75 แห่ง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีพื้นที่รับผิดชอบทั่วทั้งจังหวัด โดยทับซ้อนกับพื้นที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น คือ เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนั้น ความเป็นนิติบุคคลก่อให้เกิดความสามารถในการทำนิติกรรม ความเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นก่อให้เกิดอำนาจหน้าที่และขอบเขตพื้นที่ในการใช้อำนาจหน้าที่นั้น

4. ช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2546 (ถึงปัจจุบัน)

ในปี พ.ศ. 2542 ได้แก้ไขและประกาศใช้พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักการในการจัดระเบียบการปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในส่วนของการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกและรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด การยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดรวมทั้งอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ในปี พ.ศ. 2546 ได้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546 และได้ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภามีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 120 ตอนที่ 109 ก วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และบุคลากรใหม่ใน อบจ. โดยเฉพาะการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง ซึ่งมีผลทำให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความเข้มแข็งในการบริหาร อบจ. มากยิ่งขึ้น ส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะต้องกลับมาทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ และดำเนินงานในด้านกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมากขึ้น โดยโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546

ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้กำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฝ่ายนิติบัญญัติ) และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฝ่ายบริหาร) และได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ไว้ 9 ประการ คือ 1) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย 2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด 3) สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น 5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่น 6) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะในเขตสภาตำบล 7) คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และ 9) ให้จัดทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เช่น พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

การทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการวางกรอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการ พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนาในอนาคตโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น การวางกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทาง ในอนาคตขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทาง ในการบรรลุพื้นฐานของกระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด / จังหวัด และศักยภาพของท้องถิ่น / ปัญหา / ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การวางกรอบ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากกรอบ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็น กรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์ อันพึง ประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่าง มีประสิทธิภาพ การจัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงเป็นการกำหนดทิศทาง การพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องกำหนดถึงสภาพการณ์ที่ต้องการจะบรรลุและแนวทางในการที่ จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงบทบาทขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดดังกล่าวมาแล้ว จะเห็น ได้ว่าองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนอกจากจะมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติ ไว้แล้ว องค์กรบริหารส่วนจังหวัดยังมีหน้าที่ที่เชื่อมโยง คล้ายคลึง หรือมีบทบาททับซ้อนกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่นๆ เช่น เทศบาล หรือ องค์กรบริหารส่วนตำบล ทำให้ใน ปัจจุบันยังมีกระแสความสับสนในเรื่องบทบาทหน้าที่ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน เอง โดยเฉพาะปัญหาเรื่องการทับซ้อนกันของพื้นที่ระหว่างองค์กรบริหารส่วนจังหวัด กับเทศบาล และ องค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งอาจมีปัญหาเชื่อมโยง ไปถึงเรื่องบทบาทหรือหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ผู้ศึกษาวิจัยเรื่องนี้เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ที่จังหวัดสระบุรีมาตั้งแต่ กำเนิด ทำให้ทราบถึงการรับรู้ และการคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทของ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นพอสมควร องค์กรบริหารส่วนจังหวัด สระบุรีเป็นองค์กรที่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ พอสมควร อาทิเช่น ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน ฯลฯ โดยคาดหวังว่าจะนำผลการศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูล

ในการปรับปรุงบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการรับรู้และความคาดหวังเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

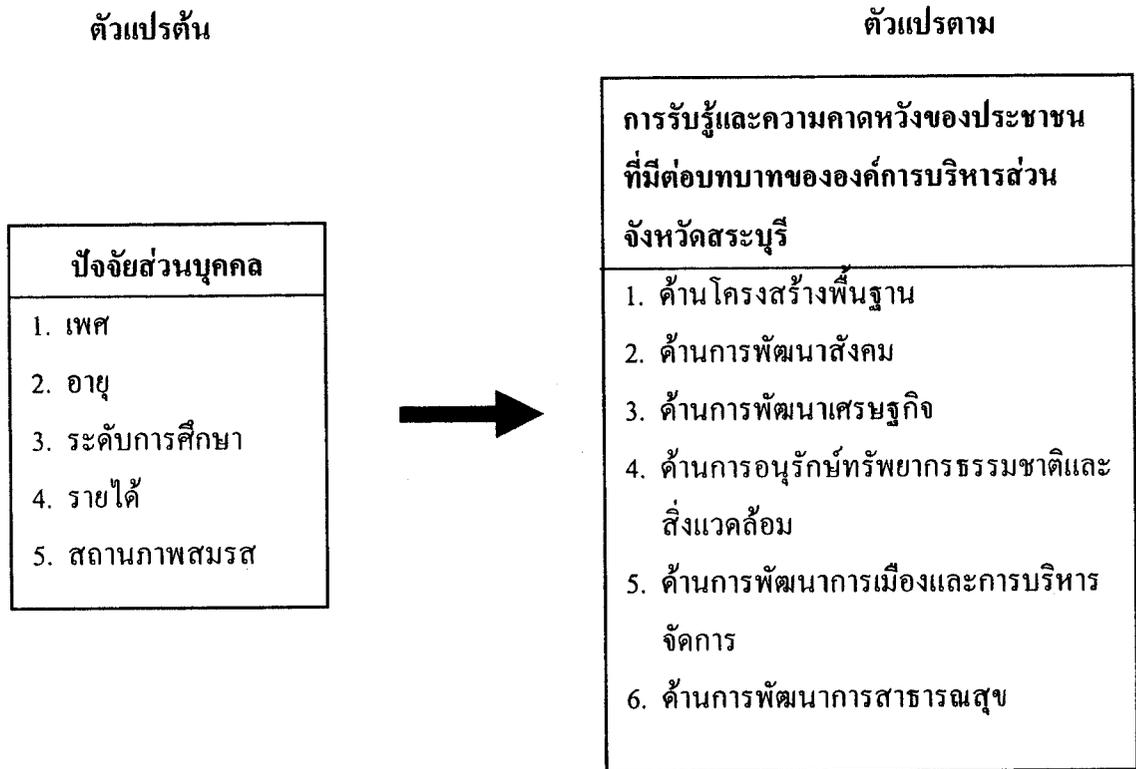
2.1 เพื่อศึกษา ระดับการรับรู้ของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น

2.2 เพื่อศึกษา ระดับความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น

2.3 เพื่อศึกษา เปรียบเทียบการรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น” เป็นการศึกษาจากพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 โดยผู้วิจัยขอสรุปย่อออกมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย 6 ด้าน และศึกษาเปรียบเทียบโดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพสมรส ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการศึกษาไว้ดังนี้

4.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้และความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

4.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้และความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

4.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้และความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

4.4 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีการรับรู้และความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

4.5 ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีการรับรู้และความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีแตกต่างกัน

4.6 ประชาชนมีการรับรู้และความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
สระบุรีแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่และประชากร

5.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นประชาชน ที่อาศัยอยู่ในเขต จังหวัด
สระบุรี จำนวน 607,401 คน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระบุรี มิถุนายน 2549)

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นประชาชน ที่อาศัยอยู่ในเขต
จังหวัดสระบุรี จำนวน 400 คน ได้มาโดยการคำนวณโดยใช้สูตรของทาโรยามานะ

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 5.2.1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
- 5.2.2 การพัฒนาด้านสังคมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
- 5.2.3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
- 5.2.4 การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
- 5.2.5 การพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
สระบุรี
- 5.2.6 การพัฒนาการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

5.3.1 *ตัวแปรต้น* ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพสมรส
ของประชาชน ในจังหวัดสระบุรี

5.3.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในด้าน
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านการ
พัฒนาการสาธารณสุข

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 **ปัจจัยส่วนบุคคล** หมายถึง สภาพบุคคลของประชาชน ซึ่งประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ / เดือน และ สถานภาพสมรส

6.2 **การรับรู้ของประชาชน** หมายถึง การที่ประชาชนมีความรู้ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาสาธารณสุข

6.3 **ความคาดหวังของประชาชน** หมายถึง ความต้องการหรือความมุ่งหวังของประชาชน ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาสาธารณสุข

6.4 **องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี** หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 โดยมีโครงสร้างตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่3) พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

6.5 **บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี** หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือที่ได้กระทำจริง ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติ แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งสามารถสรุปการกำหนดอำนาจหน้าที่ ไว้ 6 ด้าน ดังนี้

6.5.1 **ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** หมายถึง การดำเนินการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ในงานก่อสร้างถนนลาดยาง หรือ ถนนคอนกรีต งานก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน งานก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร งานขยายเขตไฟฟ้าชนบทและไฟฟ้าสาธารณะ งานขุดลอกคูคลองสาธารณะและคลองธรรมชาติ งานก่อสร้างท่อและรางระบายน้ำ งานปรับปรุงลูกรังที่ประชาชนรับรู้และคาดหวังในบทบาทการดำเนินงานดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

6.5.2 **ด้านการพัฒนาสังคม** หมายถึง การดำเนินการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นในงานสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยโรคเอดส์ งานส่งเสริมและพัฒนากลุ่มสตรีและกลุ่มหมู่บ้านเกษตรกร งานส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชน งานพัฒนากีฬาและนันทนาการ งานส่งเสริมการศึกษาทางศาสนาและวัฒนธรรม งานบรรเทาสาธารณภัยและความ

ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ประชาชนรับรู้ และคาดหวังในบทบาทการดำเนินงานดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

6.5.3 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง การดำเนินการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นในงานพัฒนาและส่งเสริมอาชีพเกษตรกร งานส่งเสริมกลุ่มอาชีพจักสาน การจัดการแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพและงานส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่ประชาชนรับรู้และคาดหวังในบทบาทการดำเนินงานดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

6.5.4 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การดำเนินการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นในการควบคุมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งานส่งเสริมการปลูกป่าและกำจัดวัชพืช งานควบคุมไฟฟ้า ที่ประชาชนรับรู้และคาดหวังในบทบาทการดำเนินงานดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

6.5.5 ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นในงานส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย งานส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร งานให้บริการประชาชน งานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่รับรู้และคาดหวังในบทบาทการดำเนินงานดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

6.5.6 ด้านการพัฒนาสาธารณสุข หมายถึง การดำเนินการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นในงานป้องกันและระงับโรคติดต่อ งานส่งเสริมสุขภาพของประชาชน งานแก้ไขปัญหาหน้าเสาธง งานส่งเสริมการกำจัดขยะมูลฝอยและสารพิษ งานรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ ที่ประชาชนรับรู้และมีความคาดหวังในบทบาทการดำเนินงานดังกล่าว ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 นำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการประเมินและปรับปรุงบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความต้องการของประชาชน

7.2 นำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

7.3 ผลจากการศึกษาวิจัยนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นแนวทางแก่องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการรับรู้และความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะ ได้เชื่อมโยงแนวความคิดต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งมีนักทฤษฎีหลายท่านได้ศึกษา และให้ทรรศนะไว้มากมาย ซึ่งสามารถใช้เป็นกรอบนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1. แนวความคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
  - 1.1 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้
  - 1.2 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง
  - 1.3 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท
  - 1.4 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้บทบาท
  - 1.5 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น
  - 1.6 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
2. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับจังหวัดสระบุรี
3. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวความคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

1.1.1 ความหมายของการรับรู้ (Perception)

การรับรู้ (Perception) เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวกับจิตวิทยาสังคมและพฤติกรรมซึ่งตามพจนานุกรมของเว็บสเตอร์ (Micheal 1999 : 1068) ให้ความหมายไว้ว่า การรับรู้หมายถึง การแสดงความรู้ ความเข้าใจตามความรู้สึก ที่เกิดขึ้นในจิตใจของตนเอง ซึ่งความรู้สึกจากการสัมผัสแต่อย่างเดียวไม่มีความหมาย ผู้รับสัมผัสต้องแปรความหมายของการสัมผัสนั้น โดยอาศัยตามประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม ซึ่งมีความแตกต่างกันตามพื้นฐาน และประสบการณ์ของแต่ละคนสอดคล้องกับจำเนียร ช่วง โชติ (2532) กล่าวไว้ว่า การรับรู้ หมายถึง การแปลหรือตีความของ

การสัมผัส หรือ การสัมผัสที่คนได้รับออกมาเป็นหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย หรือ ที่รู้จักเข้าใจกัน โดยใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมเป็นเครื่องช่วย

ชัยพร วิชชาวุธ (2525) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการตีความสิ่งที่สัมผัสต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่าสิ่งนั้นคืออะไร สิ่งที่เราสัมผัสทั้งที่เป็นวัตถุมนุษย์ด้วยกันและความเป็นไปภายในจิตของตนเอง

ประนอม สโรชมาน (2520) ให้ความหมายว่า การรับรู้ หมายถึง การแปลหรือการตีความการรับรู้ ความรู้สึก (Sensation) ออกมาเป็นสิ่งที่มีความหมายและสามารถเข้าใจได้

ลักขณา สิริวัฒน์ (2539) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง อาการสัมผัสที่มีความหมายเป็นการแปลหรือการตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับออกมาเป็นหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายเป็นที่รู้จักและเข้าใจกัน และในการแปลหรือตีความของการสัมผัสนั้นจำเป็นที่จะต้องใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม หากคนเราไม่มีความรู้เดิมหรือสิ่งเรานั้น ๆ ไป ก็จะไม่มีการรับรู้สิ่งนั้น ๆ

วราลี วิริยานันตะ (2547) ให้ความหมายว่า การรับรู้ หมายถึง การแปลความของการสัมผัส โดยใช้ประสบการณ์เดิม หรือการใช้ความหมายกับสิ่งที่เขาได้โดยผ่านประสาทสัมผัส และการรับรู้นี้มีอิทธิพลนำไปสู่การกระทำต่าง ๆ ของบุคคล

สาโรจน์ เตียงนิล (2542) ให้ความหมายว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการแปลหรือตีความหมายของความรู้สึกที่ได้รับจากการสัมผัส ทำให้ทราบว่า สิ่งเรานั้นเป็นอะไร มีลักษณะอย่างไร และมีความหมายอย่างไร โดยอาศัยประสบการณ์เดิมช่วยในการแปลความหมาย

จากความหมายของการรับรู้พอจะสรุปได้ว่า การรับรู้ หมายถึง ความรู้ที่ได้จากการแปลหรือตีความจากสิ่งที่รับเข้ามา ผ่านการวิเคราะห์ผสมผสานกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่

1.1.2 กระบวนการรับรู้ (The Perception Process)

การรับรู้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล ซึ่งไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง การรับรู้เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน วราลี วิริยานันตะ (2547 : 29) คือ

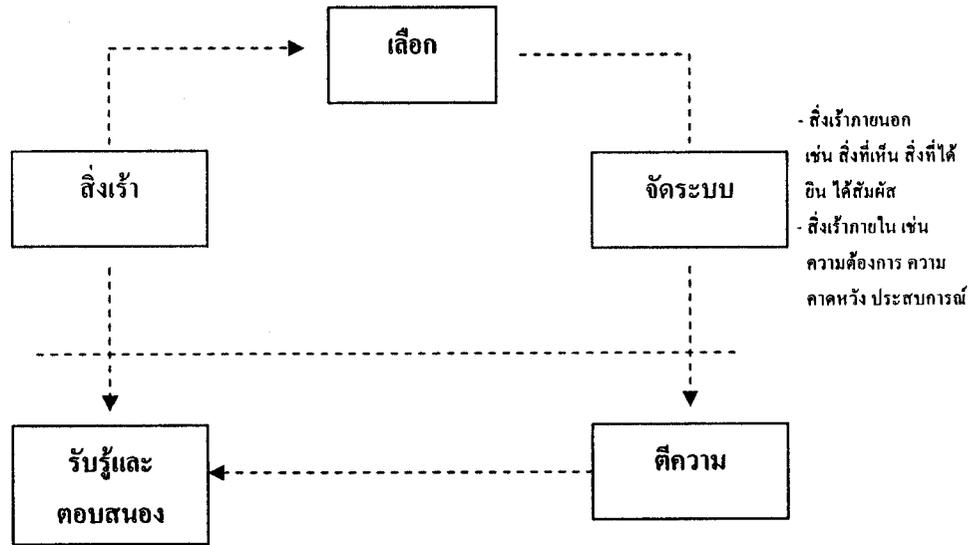
1. การเลือก (Selection) เป็นกระบวนการเลือกที่รับสิ่งเร้าทั้งหลาย
2. การจัดระบบ (Organization) คนเรามักจะจัดระบบสิ่งเร้าภายนอก 2 วิธี

คือ

- ภาพและพื้น (Figure and ground) การที่คนเราแยกสิ่งเร้าที่เลือกมาเป็นส่วนที่มุ่งสมาธิไปยังส่วนนั้นเป็นพิเศษ เรียกว่า “ภาพ” และส่วนอื่น ๆ ที่เราไม่สนใจก็เป็น “พื้น”

- การทำให้ง่าย (Simplification) การรับรู้สิ่งเร้าภายนอกเข้ามาจัดระบบอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งเป็นแนวโน้มของคนทั่ว ๆ ไป คือการจัดสิ่งเร้านั้นให้อยู่ในรูปที่ง่ายมากขึ้น ตัดสิ่งที่เป็นรายละเอียดที่ซับซ้อนและสับสนทิ้งไป

3. การแปลความ (Interpretation) เป็นขั้นตอนสุดท้ายในกระบวนการรับรู้ในขั้นนี้
 คนเราจะอาศัยคุณสมบัติที่มีอยู่ภายในตนเอง เช่น ทักษะการคิด ประสิทธิภาพ ความต้องการ ค่านิยม
 ฯลฯ เพื่อช่วยในการพิจารณาสิ่งเร้าภายนอก เพื่อผสมผสานสิ่งเร้าภายนอก ให้เข้ากับคุณสมบัติ
 ภายใน ดังนั้น การแปลความจึงเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับอัตวิสัย (Subjective) ของผู้รับสิ่งเร้าอย่างเดีวที่
 เสนอต่อบุคคลเหล่านั้น จะแปลความหมายแตกต่างกัน

ภาพที่ 2.1 กระบวนการรับรู้ของ วราลี วิริยานันตะ (2547)

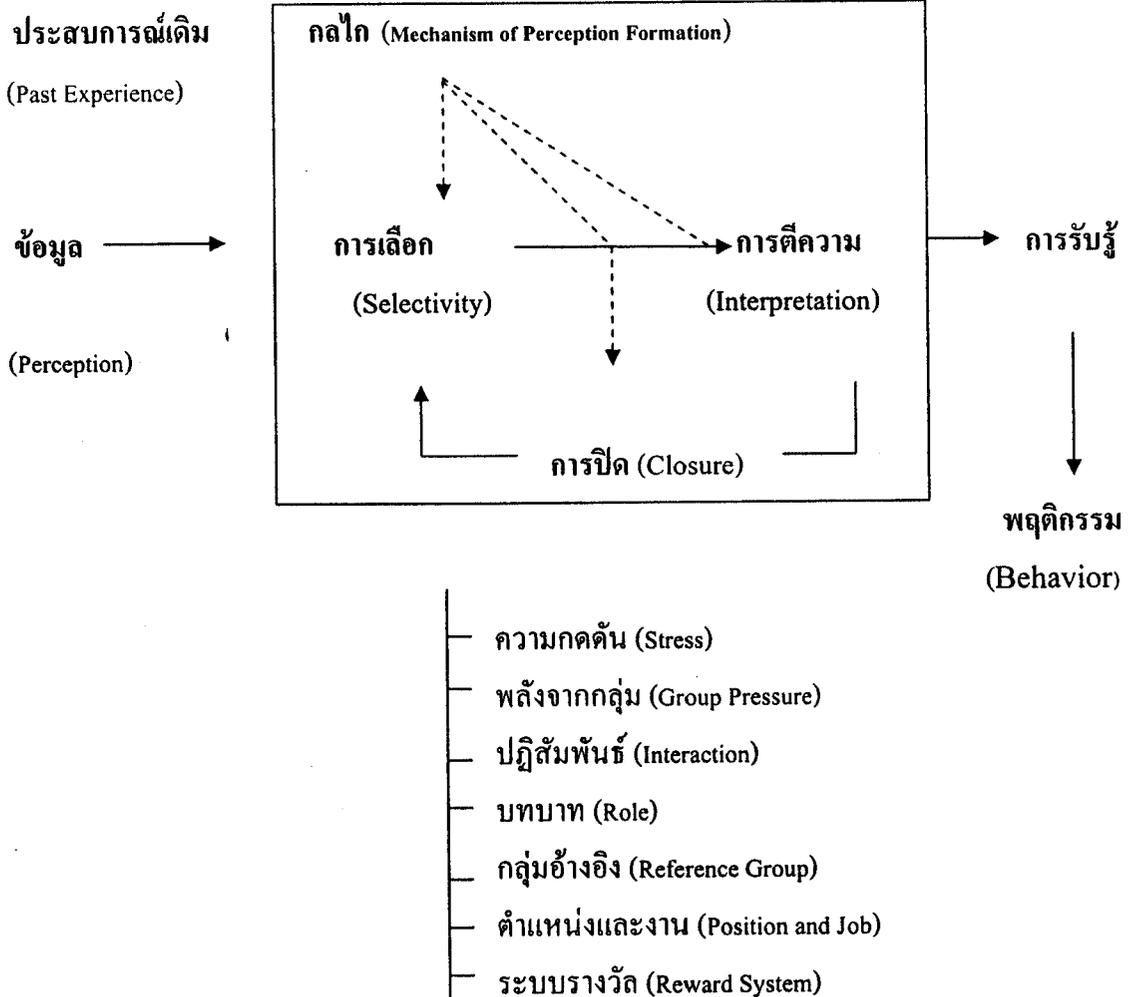
เซอร์เมอร์ฮอร์น ฮันท์ และออสบอร์น (Schermerhorn Hunt & Osborn 1991) ได้
 กล่าวถึงกระบวนการรับรู้ว่าการรับรู้เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาเบื้องต้น ในการตีความสิ่งเร้าที่ได้
 สัมผัสต่าง ๆ เพื่อสร้างประสบการณ์ที่มีความสำคัญสำหรับผู้รับรู้ การรับรู้เป็นสิ่งที่ทำให้ปัจเจก
 บุคคลมีความแตกต่างกัน ไม่มีบุคคลใดที่จะมีการรับรู้ที่เหมือนบุคคลอื่นที่เดียวเพราะเมื่อบุคคล
 ได้รับสิ่งเร้าหรือสิ่งรับรู้ก็จะประมวลสิ่งรับรู้นั้นเป็นประสบการณ์ที่มีความหมายเฉพาะตัวเอง

ภาพที่ 2.2 กระบวนการรับรู้ของเซอร์เมอร์ฮอร์น และคณะ Schermerhorn et al.(1991)

ส่วนคาสท์และโรเซนวิก (Kast & Rosenzweig 1985 : 284) ได้กล่าวว่าการรับรู้เป็น
 พื้นฐานของความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม เพราะว่าการรับรู้เกิดจากการตอบสนองของร่างกายของ
 แต่ละบุคคลต่อสิ่งเร้า ซึ่งการรับรู้จะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล รูปแบบการเกิดการรับรู้และ
 สาเหตุที่ทำให้คนมีพฤติกรรมแตกต่างกัน คือ มีแรงกระทบจากภายนอก เช่น ความเครียดใน

สถานการณ์นั้น ๆ ความกดดันจากกลุ่มและระบบรางวัล ประสบการณ์แต่ละบุคคลเป็นตัวแปรความหมายของสิ่งเร้าที่เข้ามาเกี่ยวข้องโดยตรง โดยกลไกของร่างกาย จะทำการเลือกการแปลความหมายและประมวลการรับรู้ การเลือกรับรู้ของสิ่งเร้าจากภายนอกของบุคคล มีความสำคัญ เพราะแต่ละบุคคลจะเลือกรับรู้เฉพาะข้อมูลที่ตรงกับความต้องการหรือพอใจ และจะปฏิเสธข้อมูลที่ไม่ต้องการหรือไม่พอใจ การตีความหรือแปลความหมายจากสิ่งเร้าจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมและระบบคุณค่าของแต่ละบุคคล ระบบการปิดบังการประมวลการรับรู้ จะมีความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นของเหตุการณ์ต่างๆ ของแต่ละบุคคลที่สนับสนุนการรับรู้สิ่งเร้าจากภายนอก ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.3 กระบวนการรับรู้บทบาทของคาสท์และ โรเซนวิก Kast & Rosenzweig (1985)

การรับรู้เป็นการแปลความหมายของสิ่งกระตุ้นมีผลทำให้บุคคลมีปฏิกิริยาตอบสนอง คือ พฤติกรรมของบุคคล ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมตามที่รับรู้ ลออ หุตางกูร (2529)

อรุณ รัชธรรม (2526) กล่าวว่า กระบวนการรับรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องประกอบด้วย

1. การสัมผัสหรืออาการสัมผัส
2. ชนิดหรือธรรมชาติของสิ่งที่มาเร้า
3. การใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมเพื่อแปลความหมาย

กระบวนการรับรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ประกอบด้วย สิ่งเร้า หรือข้อมูลนำมาสู่การสัมผัส การเลือก การจัดระบบ การแปลความตีความ หรือการให้คุณค่าโดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ที่อยู่ภายในหรือภายนอกตัวบุคคลมาแปลความหรือตีความสิ่งเร้านั้นให้กลายมาเป็นสิ่งที่รับรู้ อาจตอบสนองออกมาในรูปของความคิด การคาดคิดหรือการกระทำ

นอกจากนี้ เฮลมโฮลทซ์ (Helmholtz) สาโรจน์ เตียงนิล (2542) เป็นนักฟิสิกส์และนักสรีรวิทยาชาวเยอรมัน ซึ่งค้นคว้าเกี่ยวกับระบบประสาทสัมผัส และอยู่ในกลุ่มผู้ที่สนใจเรื่องจิตวิทยาด้านการรับรู้เป็นกลุ่มแรก เฮลมโฮลทซ์ ได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้และพัฒนาการด้านการรับรู้ขึ้น โดยเชื่อว่า การที่มนุษย์จะรับรู้ได้นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการตีความหรือแปลความหมายที่เป็นไปโดยอัตโนมัตินั่นเอง และเชื่อว่าการรับรู้ของมนุษย์เป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีต เฮลมโฮลทซ์ ได้พิสูจน์ให้เห็นว่าระบบประสาทสัมผัสเพียงอย่างเดียวไม่สามารถอธิบายความหลากหลายของ การรับรู้ทางสายตาได้ นอกจากนี้ ยังเสนอแนะว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงได้ ตัวอย่างเช่น โดยปกติ เรตินาจะทำหน้าที่รับภาพได้ 2 มิติ แต่การที่มนุษย์สามารถมองเห็นวัตถุเป็น 3 มิติได้นั้นเป็นเพราะมนุษย์มีการเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงการรับรู้ 2 มิติ กับความลึกของวัตถุ กล่าวคือ ขณะที่มนุษย์รับรู้จะมีการเชื่อมโยงประสบการณ์ในอดีตกับความลึกของวัตถุ ทำให้แปลความหมายว่า วัตถุนั้นมีความลึกรวมอยู่ด้วย

ทฤษฎีของเฮลมโฮลทซ์นี้ มีสาระสำคัญอยู่ 2 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของประสบการณ์ต่อพัฒนาการด้านการรับรู้ ซึ่ง เฮลมโฮลทซ์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของการแปลความหมายและสรุปว่ามีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ในอดีตจะยังคงอยู่ต่อไป เพื่อที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นสัญลักษณ์สามารถสื่อความหมายถึงบางสิ่งบางอย่างได้ เนื่องจากมีสัญลักษณ์นั้นอยู่แล้วในอดีต การแปลความหมายแต่ละครั้ง จะขึ้นอยู่กับ การเชื่อมโยงความคิด เข้าไปสู่ระบบความจำของผู้รับสัมผัส ด้วยเหตุนี้ประสบการณ์ในอดีตจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง และถ้าประสบการณ์มีผลต่อพื้นฐานการแปลความหมายการรับรู้แล้ว ประสบการณ์ย่อมมีส่วนทำให้มนุษย์รับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ ข้อสรุปดังกล่าวทำให้ทฤษฎีของเฮลมโฮลทซ์ ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในหมู่นักธรรมชาติวิทยา (Nativist – empiricist) เพราะข้อสรุปนี้ทำให้ทฤษฎีนี้มีความชัดเจนในการอภิปรายความสามารถด้านการรับรู้เป็นสัญชาตญาณหรือเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้

ประเด็นที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับกลไกเชิงตรรกศาสตร์ของการรับรู้ ซึ่งเป็นส่วนที่มีการอภิปรายกันน้อยมาก ในส่วนนี้เฮลมโฮลทซ์ได้เสนอถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการที่ทำให้เกิดการรับรู้ในเหตุการณ์ซับซ้อน และวิธีการในการทำความเข้าใจสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ เฮลมโฮลทซ์สรุปว่าเมื่อบุคคลต้องตัดสินใจปัญหา บุคคลจะผ่านกระบวนการอย่างเดียวกัน ซึ่งในกรณีนี้สามารถใช้การทดลองเกี่ยวกับการรับรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ด้านการแก้ปัญหาของมนุษย์ได้ โดยเฉพาะในเด็ก ตลอดจนการผสมผสานขอค้นพบระหว่างการทดลองเกี่ยวกับการพัฒนาการด้านการรับรู้เข้ากับการพัฒนาด้านความคิด (Bryant 1974 : 2-5)

เนื่องจากทฤษฎีเฮลมโฮลทซ์เป็นทฤษฎีในยุคเริ่มต้นเกี่ยวกับเรื่องของการรับรู้ ซึ่งเป็นพื้นฐานให้กับทฤษฎีการรับรู้ในระยะต่อ ๆ มา สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี โดยใช้ทฤษฎีการรับรู้ของเฮลมโฮลทซ์เป็นพื้นฐานในการอธิบายการรับรู้ในบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

1.2 แนวความคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

1.2.1 ความหมายของความคาดหวัง (Expectation)

ความคาดหวัง (Expectation) เป็นระดับความรู้สึกที่บุคคลกำหนด หรือ คาดหมายว่าจะทำได้ สุรางค์ จันทร์ธอม (2524) กล่าวว่า ความคาดหวัง คือ อันดับของจุดหมายที่บุคคลตั้งไว้ เป็นความคาดหวังที่น่าจะเป็นไปได้ ในขณะที่ สุนีย์ ชีรดากร (2525) กล่าวว่า ความคาดหวัง เป็นการทำนายเหตุการณ์ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง การคาดหวังจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสิ่งนั้น เป็นสิ่งที่เราเคยมีประสบการณ์เดิมมาก่อน ทั้งนี้ ลักษณะของความคาดหวังนั้นเปรียบเหมือนกับ “การเล่นละครเวที” กล่าวคือ จะต้องมีส่วนแสดง ผู้ชม และมีบทบาทสำคัญผู้แสดง

1. ความคาดหวังจาก “บท” หมายถึง ภาวะความเป็นจริงต่าง ๆ ทางสังคม จะสามารถเปรียบได้เช่นกับละคร ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งต่าง ๆ ทางสังคมมากมายโดยมีบรรทัดฐานเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลควรมีพฤติกรรมเช่นใดในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ทางสังคมจะถูกจัดระบบและควบคุม โดยบรรทัดฐานที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และเงื่อนไขของสังคมที่แตกต่างกันไป

2. ความคาดหวังจากผู้ร่วมแสดงคนอื่น ๆ หมายถึง การที่สังคมมีบรรทัดฐานซึ่งเปรียบเสมือนสคริปที่จะกำหนดบทบาทของบุคคลในความสัมพันธ์กันทางสังคมดังกล่าว แล้วบุคคลในสังคมจึงต้องมีการสวมบทบาทซึ่งกัน และกัน เพื่อที่บุคคลจะได้คาดหวังพฤติกรรมของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออกและสามารถ มีปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของสังคมและบุคคลอื่น ๆ

3. ความคาดหวังจากผู้ชม หมายถึง เป็นความคาดหวังของบุคคลในสังคมที่อยู่ในสถานภาพต่าง ๆ กันซึ่งจะต้องคาดหวังและสวมบทบาทของบุคคลอื่นที่เป็นเครื่องนำทางไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เป็นความคาดหวังร่วมกัน

จะเห็นได้ว่าความคาดหวังนี้ เป็นสิ่งที่จะช่วยในการตัดสินใจในการกระทำอะไร เพราะบางครั้งคนเราจำเป็นต้องตัดสินใจ เพื่อเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออันใดอันหนึ่งในกรณีที่เกิดมีความต้องการหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน

อุดมพร ต้นตนะรัตน์ (สาโรจน์ เติงนิล 2542 : 17) ได้เสนอแนะข้อควรพิจารณาในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคาดหวังไว้ 2 ประการ ดังนี้

1. พิจารณาว่าเป้าหมายที่จะนำไปสู่นั้นมีคุณค่ามากน้อยเพียงไร
2. พิจารณาว่าสิ่งที่กระทำนั้น สามารถคาดหวังให้ไปถึงจุดหมายได้เพียงใด

ความสัมพันธ์ทั้ง 2 ประการ ดังกล่าวนี้จะเป็นองค์ประกอบ หรือ ตัวชี้แห่งความสำเร็จ ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจของแต่ละคน ในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ในการกระทำต่าง ๆ บุคคลจะมีการตั้งจุดหมายหรือคาดหวัง เพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จตามที่บุคคลคาดหวังเอาไว้ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคล และสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญไม่น้อยที่จะทำให้ความคาดหวังนั้นเป็นจริงขึ้นมา

สำหรับงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาให้ทราบถึงความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ดังนั้น จึงอาจสรุปความหมายของความคาดหวังว่าเป็นการคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในด้านการพัฒนาท้องถิ่น

1.3 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

1.3.1 ความหมายของบทบาท (Role)

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ราชบัณฑิตยสถาน (2532 : 602) ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท หมายถึง การทำหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทพ่อแม่ บทบาทครู หรือหน้าที่ซึ่ง หมายถึง การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย สำหรับพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน ราชบัณฑิตยสถาน (2532 : 315) ให้ความหมายไว้ว่า บทบาท หมายถึง หน้าที่หรือพฤติกรรมที่สังคมกำหนดและคาดหวังให้บุคคลกระทำ

โสภา ชูพิกุลชัย (2522) กล่าวว่า บทบาท คือ ลักษณะความคาดหวังที่บุคคลอื่นให้คนคนหนึ่งกระทำ เพื่อจะใช้เป็นเครื่องวินิจฉัยตำแหน่งฐานะของคนคนนั้น

รุจา ภูโพนบูลย์ (2537) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้ดังนี้ บทบาท หมายถึง กลุ่มของพฤติกรรมที่แสดงออกตามบรรทัดฐานและความคาดหวังของสังคมตามสถานภาพของบุคคลนั้น ๆ หรือ การปฏิบัติบทบาทของบุคคล บทบาทจะถูกนำมาใช้เพื่อ สิ่งต่างๆ ที่ถูกตนและบุคคลอื่นกระทำ

ขบวน พลตรี (2537) กล่าวว่า บทบาท คือ แบบแผนพฤติกรรมอันเกี่ยวเนื่องกับสถานภาพ หรือตำแหน่งทางสังคม บทบาทเป็นการเคลื่อนไหวของสถานภาพ หรือหน้าที่ตามสถานภาพนั่นเอง

งามพิศ สัตย์สงวน (2546) กล่าวว่า บทบาทคือ พฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่าง ๆ ว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร (Role Expectation) เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยกลุ่มคน หรือสังคมเพื่อทำให้คู่สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันทางสังคมได้ รวมทั้งสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นได้

สรุปได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นคำจำกัดความของนักวิชาการท่านใดก็ตาม บทบาทก็คือ พฤติกรรมที่แสดงออกตามสถานภาพของบุคคลในสังคม

1.3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของบุคคล

ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของบุคคล วินิจ เกตุขำ และคณะ (2522) ได้แก่

1. อายุ เป็นตัวกำหนดบทบาทที่สำคัญ เพราะคนอายุต่างกันจะมีบทบาทไม่เหมือนกัน เช่น บทบาทของเด็ก บทบาทของวัยรุ่น บทบาทของผู้ใหญ่
2. เพศ เพศหญิงกับเพศชายจะมีบทบาทต่างกันไปตามที่สังคมกำหนด
3. อาชีพ คนแต่ละอาชีพจะมีบทบาทต่างกัน คนมีบทบาทหนึ่ง ดำรงมีบทบาทหนึ่ง พ่อค้ามีบทบาทหนึ่ง
4. ฐานะทางเศรษฐกิจ คนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันจะมีบทบาทต่างกัน เช่น คนมั่งมีกับคนยากจน เศรษฐีกับยาก หรือสังคมที่แบ่งชั้นวรรณะ เป็นต้น
5. ตำแหน่งในครอบครัว ลูกจะมีบทบาทต่างจากพ่อแม่ พี่จะมีบทบาทต่างกับน้อง เป็นต้น
6. พิธีการต่าง ๆ ผู้เข้าร่วมพิธีการต่าง ๆ จะถูกพิธีการนั้น ๆ กำหนดบทบาทของตัวเองไว้ เช่น พิธีแต่งงาน พิธีเผาศพ พิธีการทางศาสนา เป็นต้น
7. บุคลิกภาพของบุคคล บุคลิกภาพจะมีผลต่อการแสดงบทบาทของบุคคลมาก โดยบุคคลจะเลือกแสดงบทบาทตรงกับบุคลิกภาพของตนแต่จะไม่แสดงบทบาทที่ขัดกับบุคลิกภาพของตนหรือที่ตนไม่ถนัด

8. บทบาทภายในกลุ่ม สมาชิกภายในกลุ่มจะมีบทบาทแตกต่างกันออกไป เช่น บทบาทของผู้นำ บทบาทของเลขานุการ บทบาทของประชาสัมพันธ์ บทบาทของสมาชิกอื่น ๆ เป็นต้น

1.3.3 ลักษณะของบทบาท

ไพบูลย์ ช่างเรียน (2516) ได้อธิบายว่าบทบาทของคนในสังคมย่อมขึ้นอยู่กับสภาพ ที่ตนครองอยู่ และคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคล บทบาทของบุคคลจึงแตกต่างกันไปตามลักษณะของสถานภาพ อุปนิสัย ความคิด ความรู้ ความสามารถ มุมเหตุจูงใจ การอบรมความพอใจ

จิตยา สุวรรณชฎ (2527) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า บทบาทเป็นลักษณะพฤติกรรมที่กำหนด และยังได้แบ่งหน้าที่ออกเป็น “บทบาทในอุดมคติ” (Ideal Role) หรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งของสังคมควรปฏิบัติ และเป็นผลรวมของบทบาทตามอุดมคติ บุคลิกภาพของผู้ดำรงตำแหน่ง อารมณ์ขณะแสดงบทบาท และอุปกรณ์ของผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอยู่ ปฏิกริยาของผู้เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ได้กล่าวสรุปฐานะตำแหน่ง และบทบาททางสังคมไว้ ดังนี้

1. มีสถานภาพ (Status) อยู่จริงในสังคม และมีอยู่ก่อนตัวคนจะเข้าไปครอง
2. มีบทบาทที่ควรจะเป็นอยู่แต่ละตำแหน่ง
3. วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีในสังคมนั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการกำหนดฐานตำแหน่ง และบทบาทที่ควรจะเป็น
4. ฐานะ ตำแหน่ง แต่ละบทบาทนั้น ได้มาจากการขัดเกลาทางสังคม (Socialization)

5. บทบาทที่ควรจะเป็นนั้นไม่แน่นอนเสมอไปว่าจะเหมือนกัน พฤติกรรมที่เป็นจริงของคนที่ครองฐานตำแหน่ง เพราะพฤติกรรมจริงเป็นผลของปฏิกริยาของคนที่ครองตำแหน่งที่มีต่อบทบาทที่ควรจะเป็นบุคลิกภาพของตนเอง และของคนอื่นที่เข้าร่วมพฤติกรรม และเครื่องกระตุ้นที่มีอยู่ในเวลา และสถานที่ที่เกิดจากการติดต่อทางสังคม

วาณิชรัตน์ รุ่งเกียรติกุล (2541) ได้อธิบายลักษณะของบทบาท โดยแบ่งบทบาทไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. บทบาทอุดมคติ คือ บทบาทของผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมและจะต้องปฏิบัติ ซึ่งถูกกำหนดโดยการอบรม คำแนะนำ คำสั่งสอน หน้าที่ และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย
2. บทบาทที่เป็นจริง (Actual Roles) คือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมจะต้องปฏิบัติ ซึ่งถูกกำหนดโดยผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมนำเอาบทบาททางอุดมคติไปแปลความเพื่อปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่นั้นอาจคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันไปเล็กน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถในการแปลความหมาย โดยมีสภาพแวดล้อมเป็นทั้งข้อจำกัดและสิ่งเกื้อกูลเป็นสำคัญ

1.3.4 การแสดงบทบาทและทฤษฎีบทบาท

การแสดงบทบาทของบุคคลนั้น ต้องเข้าใจความหมายของบทบาท 4 ประการ (Allport 1973 : 184) ได้แก่

1. ความคาดหวังในบทบาท (Role - expectation) คือ บทบาทที่มีอยู่ในระบบสังคมเป็นบทบาทที่บุคคลในสังคมคาดหวังให้บุคคลอื่นปฏิบัติอยู่เมื่อดำรงตำแหน่งอยู่ในสังคม
2. การรับรู้บทบาท (Role - perception) คือ การที่บุคคลมองเห็นหรือคาดหวังว่าตนเองควรมีบทบาทเช่นไร ซึ่งอาจจะสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมหรือไม่ก็ได้
3. การยอมรับบทบาท (Role - acceptance) คือ การที่บุคคลปฏิบัติตามความคิด โดยผ่านกระบวนการของบทบาททั้ง 3 ที่กล่าวมาแล้ว และอีกความหมายก็คือบทบาทของพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริง (Actual Behavior) ของบุคคลซึ่งอยู่ในสถานะทางอาชีพหรือการเงิน (Zanden & Vander 1993 : 47)

บรูมและเซลส์นิก (Broom & Selznick 1976 : 36) ได้กล่าวถึงบทบาทว่า ประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ

1. บทบาทในอุดมคติหรือสิ่งที่สังคมกำหนด (The Socially Prescribed or Ideal Role) เป็นบทบาทในอุดมคติที่มีการกำหนดสิทธิและหน้าที่ตามตำแหน่งทางสังคมไว้
2. บทบาทที่ควรกระทำ (The Perceived Role) เป็นบทบาทที่แต่ละบุคคลเชื่อว่าควรกระทำตามตำแหน่งที่ได้รับซึ่งอาจไม่เหมือนกับบทบาทในอุดมคติหรืออาจแตกต่างกันในแต่ละบุคคล
3. บทบาทที่กระทำจริง (The Performance Role) เป็นบทบาทที่บุคคลได้กระทำไปจริงขึ้นอยู่กับความเชื่อ ความคาดหวัง และการรับรู้ของแต่ละบุคคลตลอดจนความกดดันและโอกาสในแต่ละสังคมในระยะเวลาหนึ่งรวมถึงบุคลิกภาพและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลด้วย

1.4 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้บทบาท

1.4.1 ความหมายของการรับรู้บทบาท

โมนี และ อีแวน (Monet & Evan 1968 : 32) กล่าวว่า การรับรู้บทบาท คือ กลุ่มของความคาดหวังจากตนเอง และบุคคลอื่น ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ และการกระทำของบุคคล โดยมีแรงจูงใจ วัฒนธรรม พื้นฐานเดิม และการให้คุณค่าของกลุ่มเดียวกัน อาจจะมีอิทธิพลต่อบทบาทด้วย และในทางกลับกัน สุขภาพอนามัย คุณค่า และการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้เช่นกัน

พอร์เตอร์ และ ลอว์เลอร์ (Porter & Lawler 1975 : 24) ได้ชี้ให้เห็นว่าการรับรู้ทางด้านบทบาทจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน และให้ความหมายของการรับรู้บทบาทว่าแนวทาง ที่บุคคลให้ความหมายของเขา ประเภทของกำลังความพยายาม ที่เขาเชื่อว่า จะมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ที่มีประสิทธิภาพ และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ถ้าหากว่าการรับรู้บทบาทไม่ถูกต้องผลของการปฏิบัติงานจะเท่ากับศูนย์ ถึงแม้ว่า ความสามารถและแรงจูงใจจะอยู่ในระดับสูงก็ตามแต่จะมีความหมายน้อยมาก ถ้าหากพวกเขาไม่ได้ไปในทิศทางที่ถูกต้อง

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2522) ได้กล่าวถึง แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงได้ว่า บุคคลย่อมแสดงบทบาทตามสิทธิและหน้าที่ตามสถานภาพ การแสดงบทบาท แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1. บทบาทตามความคาดหวัง (Expected Role) เป็นบทบาทที่ต้องแสดงตามความคาดหวังของผู้อื่น เช่น บทบาทของนักเรียนตามความคาดหวังของครู

2. บทบาทตามลักษณะการรับรู้ (Perceived Role) เช่น เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพรับรู้เองว่าตนควรมีบทบาทอย่างไร ครูจะคาดหวังว่าตัวครูเองควรแสดงพฤติกรรมอย่างไร

3. บทบาทที่แสดงจริง (Actual Role) เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพแสดงจริง ซึ่งอาจจะเป็นบทบาทตามที่สังคมคาดหวัง หรือเป็นบทบาทที่ตนเองคาดหวัง หรืออาจจะไม่เป็นบทบาทตามที่สังคมคาดหวังและตนเองคาดหวัง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ดังนั้น จึงอาจสรุปความหมายของบทบาทว่าเป็นการกระทำขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีที่มีการกำหนดสิทธิและหน้าที่ตามโครงสร้างอำนาจหน้าที่ที่มีต่อการรับรู้ และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรี

1.5 แนวความคิดและทฤษฎีในการพัฒนาท้องถิ่น

1.5.1 ความหมายของการพัฒนา

คำว่า “การพัฒนา” หมายถึง กระบวนการในอันที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น หรือมีความเจริญก้าวหน้า โดยการจัดสรรทรัพยากรของชุมชน หรือสังคม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบรรลุเป้าหมายที่ชุมชนหรือสังคมนั้น ได้เลือกสรรแล้วด้วยการควบคุมการเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ชิตยา สุวรรณชฎ (2527)

การพัฒนา หมายถึง กระบวนการเพื่อเพิ่มความสามารถของคนส่วนใหญ่ในอันที่จะปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนเองอย่างต่อเนื่อง กระบวนการพัฒนาจะส่งผลถึงคนส่วนใหญ่ใน 3 ลักษณะ โฆษิต ปันเปียมรัชฎ์ (2536) ดังนี้

ประการแรก การพัฒนา หมายถึง ความก้าวหน้า ซึ่งถ้าเป็นเรื่องเศรษฐกิจ ก็เรียกว่าความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ถ้าทางสังคมก็เป็นเรื่องของการมีเหตุผล ตลอดจนระบบและกลไกซึ่งเอื้ออำนวยให้สามารถใช้เหตุผลเป็นหลักในการตัดสินใจ และขจัดความขัดแย้งด้วยสันติวิธี เป็นต้น

ประการที่สอง การพัฒนามีความหมายรวมถึง ความมั่นคง ถ้าเป็นทางเศรษฐกิจก็หมายถึง เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ คือ ไม่มีปัญหาเรื่องเงินเฟ้อ เงินฝืด ถ้าในทางสังคมความมั่นคง ก็คือสังคมมีความสุข สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้โดยปราศจากความรุนแรง

ประการที่สาม การพัฒนานอกจากจะหมายถึง ความก้าวหน้าและความมั่นคงแล้วยังควรหมายถึง ความเป็นธรรมอีกด้วย ในลักษณะที่ว่าประชาชนทุกคนในฐานะที่เกิดเป็นสมาชิกในสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมและได้รับผลตอบแทนจากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามสมควร

สำหรับจุดมุ่งหมายของการพัฒนาท้องถิ่นนั้น เป็นการให้ความพยายามเพื่อดำเนินการพัฒนาไปสู่การแก้ไขปัญหา หรือตอบสนองความต้องการที่จำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับประชาชนในแต่ละชุมชนตามความเป็นจริง โดยใช้ทรัพยากรทั้งภายในและภายนอก ซึ่งความจำเป็นขั้นพื้นฐานเหล่านี้กำหนดขึ้น โดยคำนึงถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาว่าสภาพการณ์ปัจจุบันของประชาชนกลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างไร และคำนึงถึงเกณฑ์ความเป็นไปในทางวิชาการ และภาวะการณ์สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ระดับความจำเป็นของตนเอง นวลจันทร์ สักดิ์ธนากุล (2534)

จากความหมายการพัฒนาท้องถิ่นของนักวิชาการที่ได้ให้ความหมายข้างต้นแล้ว เพื่อให้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการพัฒนาชุมชนที่อยู่ในระดับต่ำกว่ารัฐ ผู้ศึกษาได้นำค่านิยมการพัฒนานักวิชาการได้ทำการศึกษาวิจัย มาประกอบการศึกษาดังนี้ สุทธิ ศรีสุวรรณค์ (2538)

1. การพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรรมวิธีที่มุ่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นให้ดีขึ้น โดยความร่วมมืออย่างจริงจังของประชาชนในท้องถิ่น และควรเป็นความคิดริเริ่มของประชาชนในท้องถิ่นนั่นเอง แต่ถ้าประชาชนในท้องถิ่น ไม่รู้จักริเริ่มก็ให้ใช้เทคนิคกระตุ้น

เดือนให้เกิดความกระตือรือร้นอย่างจริงจัง ซึ่งวิธีนี้องค์การสหประชาชาติได้ยึดถือเป็นแนวทางมาตรฐาน

2. การพัฒนาท้องถิ่นเป็นกระบวนการซึ่งดำเนินไปด้วยการรวมกำลังของราษฎรเองกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล เพื่อปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ ให้เจริญยิ่งขึ้น และผสมผสานชุมชนเหล่านั้นเข้าเป็นชีวิต และเพื่อให้ราษฎรมีความสามารถอุทิศตนเองเพื่อความก้าวหน้าของประเทศชาติได้อย่างเต็มที่

3. การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง เทคนิคและวิธีดำเนินงานโดยจัดทำเป็นโครงการอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการที่จะส่งเสริมปรับปรุงชุมชนท้องถิ่น โดยพยายามที่จะรวมเอาความช่วยเหลือจากภายนอก มาร่วมผสมผสานกับความมานะพยายามของชาวบ้านในท้องถิ่นเอง และพยายามกระตุ้นความคิดริเริ่มจากท้องถิ่นและสัญลักษณ์ผู้นำไปด้วยในตัว และถือว่าเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการนำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในด้านนี้ องค์การสหประชาชาติได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า หมายถึง กระบวนการซึ่งเอาความมานะพยายามของประชาชนกับฝ่ายรัฐบาลเข้าด้วยกัน ในการส่งเสริมสภาพของชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้ชุมชนเหล่านั้นได้มีหน่วยของกิจการรัฐบาลเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในด้านเทคนิคและวิชาการ เพื่อช่วยให้ความคิดริเริ่ม การช่วยตนเอง และความช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การพัฒนาท้องถิ่นเป็นกระบวนการแห่งการกระทำทางสังคม ซึ่งราษฎรในชุมชนนั้น ๆ ร่วมกันจัดวางและลงมือกระทำเอง กำหนดว่ากลุ่มของตนเองและแต่ละบุคคลมีความต้องการอย่างไร และปัญหาพร้อมกันมีอะไรบ้าง แล้วจัดทำแผนการของกลุ่มและของเอกชน เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการและสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ โดยพยายามใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนนั้น ๆ ให้มากที่สุด และถ้าจำเป็นอาจจะขอความช่วยเหลือทางด้านบริการ และวัสดุจากองค์การรัฐบาลและที่มีใช้ของรัฐบาลก็ได้ การพัฒนาชุมชนนั้น เราไม่อาจจะตีความหมายให้เป็นที่พอใจได้ถ้าพูดในด้านเนื้อหาของคำ เพราะถ้าเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการกระทำมากกว่าตัวงานที่กระทำจริง ๆ เช่นการสร้างถนน โรงพยาบาลหรือโรงเรียนนั้น อาจจะเป็นการพัฒนาชุมชนหรือไม่ใช้ก็ได้

5. การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง การรวมกำลังดำเนินงานปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนให้ชุมชนมีความเป็นปึกแผ่นและดำเนินงานไปในแนวทางที่ต้องการการทำงานพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น ในขั้นแรกจะต้องอาศัยความร่วมมือกำลังของราษฎรในชุมชน ในท้องถิ่นนั้น ๆ ในการช่วยตัวเองและร่วมมือกันดำเนินงาน แต่มักได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการด้วยจากหน่วยราชการหรือองค์การอาสาสมัครอื่น ๆ การพัฒนาชุมชนเป็นโครงการซึ่งช่วยให้ราษฎรในหมู่บ้าน สามารถยื่นมือออกมารับบริการต่าง ๆ ของรัฐบาลซึ่งมีอยู่แล้วไปใช้ประโยชน์

6. การพัฒนาท้องถิ่น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการที่ใช้ในการสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น เป็นส่วนที่มีลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนแตกต่างออกไป โดยประกอบด้วย

6.1 การช่วยตนเอง

6.2 การพิจารณาถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

6.3 การพิจารณาถึงลักษณะของสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และลักษณะอื่น ๆ ของชุมชนนั้น ๆ เป็นส่วนร่วม

7. การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง ขบวนการอย่างหนึ่งที่รัฐบาลนำมาใช้เพื่อเป็นการกระตุ้น ชัยยุ และส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นให้เกิดความริเริ่มขึ้น และเข้าร่วมมือในการดำเนินงานปรับปรุงความเป็นอยู่ของตนเอง และเสริมสร้างท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

8. การพัฒนาท้องถิ่น เป็นกระบวนการที่มุ่งจะชักจูงและส่งเสริมประชาชนให้มีความรู้สึกระตือรือร้น และสนใจที่จะเข้าร่วมมือดำเนินการปรับปรุงการตำมาหากิน เพื่อสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่น

9. การพัฒนาท้องถิ่นย่อยย่อย มีผลต่อการมีส่วนร่วมเพราะการที่บุคคลมีความเห็นแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องผลประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาหรือการที่ต้องนำตนเองเข้าไปพัวพันกับงานของส่วนรวม ย่อมมีผลให้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันไป

1.6 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

1.6.1 ประวัติความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเรียกชื่อย่อว่า “อบจ.” เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นไทยรูปแบบหนึ่งที่มีความเป็นมาและวิวัฒนาการการปรับปรุงแก้ไขตลอดมาตามลำดับ ดังนี้

1. ปี พ.ศ. 2476 - 2498

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 ที่ได้มีการจัดตั้งสภาจังหวัดขึ้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ซึ่งนับเป็นจุดกำเนิด และรากฐานของการพัฒนาที่ทำให้ให้มีหน่วยงานปกครองท้องถิ่นในรูปองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น จนถึงปี พ.ศ. 2498 นั้น อาจกล่าวโดยสรุปถึงฐานะอำนาจหน้าที่ของสภาจังหวัดและบทบาทของสภาจังหวัดได้ว่า มีลักษณะดังนี้

ฐานะสภาจังหวัดในขณะนั้นก็ยังมิได้มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่น และเป็นนิติบุคคลที่แตกต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาคตามกฎหมายเป็นเพียง

องค์กร ตัวแทนประชาชนรูปแบบหนึ่งที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่จังหวัดซึ่งพระราชบัญญัติ บริหารราชการแห่งพระราชอาณาจักรไทยพ.ศ.2476 กำหนดให้จังหวัดเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคอำนาจการบริหารงานในจังหวัดอยู่ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการจังหวัดซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานสภาจังหวัด จึงมีบทบาทเป็นเพียงที่ปรึกษา เกี่ยวกับกิจการของสภาจังหวัดแก่คณะกรรมการจังหวัดและคณะกรรมการจังหวัด ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามเสมอไป กระทั่งในปี พ.ศ. 2495 ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนแผ่นดินกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สภาจังหวัด เปลี่ยนบทบาทจากสภา ที่ปรึกษาของกรรมการจังหวัดมาเป็นสภาที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด

2. ปี พ.ศ. 2498 - 2540

การจัดตั้งและการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด ในปัจจุบันเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ซึ่งกำหนดให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะ เป็นนิติบุคคลและประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 218 ได้กำหนดให้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปหนึ่ง ดังนั้นองค์กรบริหารส่วนจังหวัด จึงเป็นหน่วยราชการ บริหารส่วนท้องถิ่น ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และในพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดไว้ เช่น การรักษาความสงบ เรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน การศึกษา การทำนุบำรุงศาสนา และการส่งเสริมวัฒนธรรม การสาธารณสุข การป้องกันโรค การบำบัดโรค และการจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล ฯลฯ เป็นต้น

นอกจากนี้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดยังอาจทำกิจการซึ่งอยู่นอกเขตเมื่อ กิจการนั้น จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับ กิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในเขตของตนโดยได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สภาจังหวัด หรือ สภาตำบลที่เกี่ยวข้องนั้น และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้วด้วย

3. ปี พ.ศ. 2540 - 2542

พระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 114 ตอนที่ 62 ก ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2540 โดยใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2540 เป็นต้นมา พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นกฎหมาย ที่กล่าวถึงระเบียบวิธีการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแทนที่องค์กรบริหารส่วน บริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 สำหรับเหตุผลของการใช้พระราชบัญญัตินี้อาจพิจารณาได้จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติ ซึ่งระบุว่า "โดยที่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่

รับผิดชอบใน พื้นที่ทั้งจังหวัดที่อยู่นอกเขตสุขาภิบาล และเทศบาล เมื่อได้มีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในการนี้สมควรปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกัน และ ปรับปรุงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

นอกจากจะพิจารณาในเหตุผลของพระราชบัญญัติแล้ว จากบันทึกการประชุมคณะ กรรมการวิสามัญ สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด ครั้งที่ 2 วันที่ 13 มีนาคม 2540 ที่ประชุมได้อภิปรายประเด็นวัตถุประสงค์ของการออกกฎหมายสรุปว่า

1. เพื่อจัดระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพซึ่งปัจจุบันมีปัญหาด้านการบริหาร การจัดการด้านพื้นที่ และรายได้ซ้ำซ้อน
2. เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนตามการเปลี่ยนแปลงของการเมืองการปกครอง ท้องถิ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการขยายความ เจริญเติบโตของแต่ละท้องถิ่น
3. เพื่อเป็นการถ่ายโอนอำนาจการปกครองส่วนภูมิภาคมาสู่ท้องถิ่น โดยให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่ในการ ประสานกับองค์กรปกครองท้องถิ่น การประสานกับ รัฐบาลและตัวแทนหน่วยงานของรัฐการถ่ายโอนภารกิจและงบประมาณที่เคยอยู่ในภูมิภาค ไปอยู่ใน องค์การบริหารส่วนจังหวัด

4. เพื่อเป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น โดยจะเพิ่มอิสระให้กับ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมากขึ้นด้วย โดยการลดการกำกับดูแลจากส่วนกลางลง

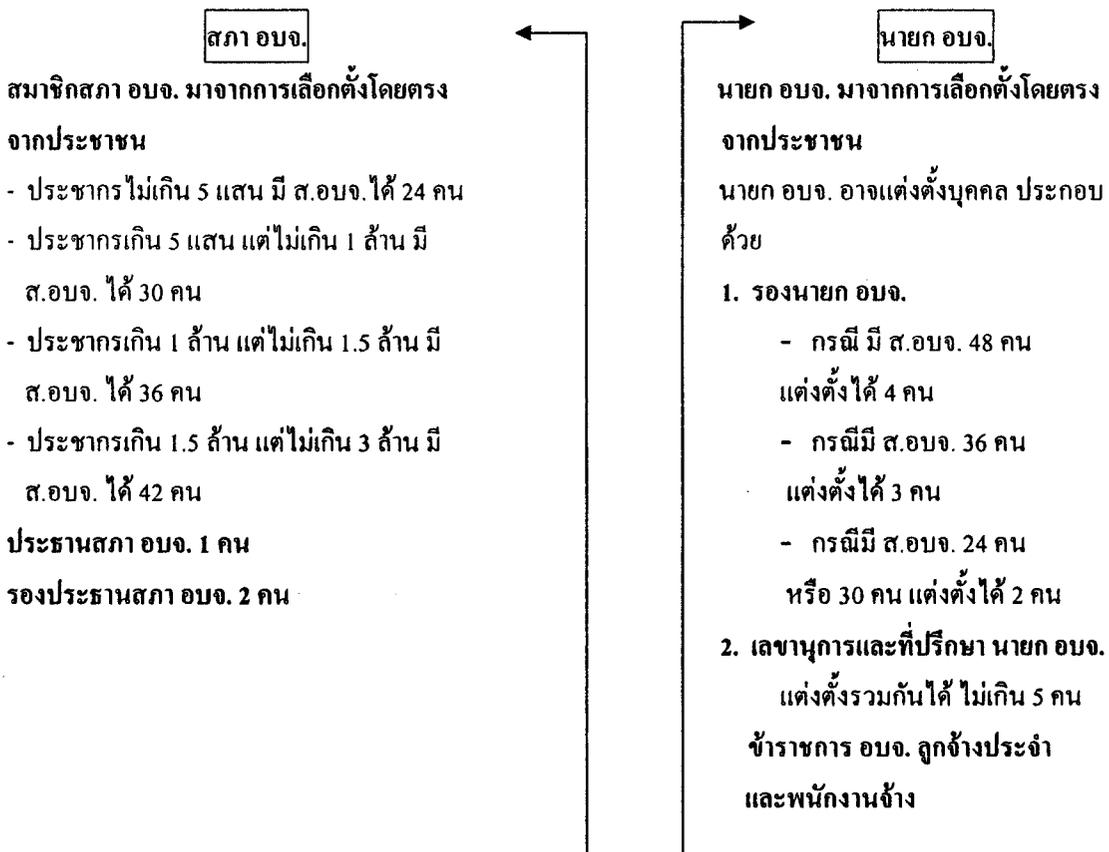
การจัดตั้งและฐานะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 กำหนดให้มีหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่นรูปแบบ หนึ่งเรียกว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยมีอยู่ในทุกจังหวัด ๆ ละ 1 แห่ง รวม 75 แห่ง มีฐานะ เป็นนิติบุคคล และมีพื้นที่รับผิดชอบทั่วทั้งจังหวัด โดยทับซ้อนกับพื้นที่ของหน่วยการบริหาร ราชการ ส่วนท้องถิ่นอื่น คือ เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนั้น ความเป็นนิติบุคคลก่อให้เกิดความสามารถในการทำนิติกรรม ความเป็นหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่นก่อให้เกิดอำนาจหน้าที่และขอบเขตพื้นที่ในการใช้อำนาจหน้าที่นั้น

4. ปี พ.ศ. 2542 - 2546 (ถึงปัจจุบัน)

ในปี พ.ศ. 2542 ได้แก้ไขและประกาศใช้พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วน จังหวัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักการใน การจัดระเบียบการปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วน จังหวัด ในส่วนของการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกและรองนายก

องค์การบริหารส่วนจังหวัด การยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดรวมทั้งอำนาจหน้าที่ ของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ในปี พ.ศ. 2546 ได้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วน
จังหวัด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546 และได้ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาในการประกาศในราชกิจจานุเบก
ษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 120 ตอนที่ 109 ก วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5
พฤศจิกายน พ.ศ. 2546 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และบุคลากรใหม่ใน อบจ.
โดยเฉพาะการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง ซึ่งมีผลทำให้นายกองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด มีความเข้มแข็งในการบริหาร อบจ. มากยิ่งขึ้น ส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
จังหวัด จะต้องกลับมาทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ และดำเนินงานในด้านกิจการสภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดมากขึ้น โดยโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546 มีดังนี้

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต อบจ. เป็นผู้เลือกตั้งทั้งนายก อบจ. และ ส.อบจ. โดยบัตรเลือกตั้งมี 2 ใบ ใบหนึ่ง
เลือกนายก อบจ. ได้ 1 เบอร์ และอีกใบหนึ่งเลือก ส.อบจ. ได้ 1 เบอร์

ภาพที่ 2.4 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.

1.6.2 วิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

เศรษฐกิจรุ่งเรือง	ธรรมชาติสดใส	พละานามัยสมบูรณ์
การศึกษาก้าวหน้าไกล	สืบสานวัฒนธรรม	สัญจรสะดวก
พัฒนาองค์กร	ส่งเสริมท่องเที่ยว	ปลอดภัยทรัพย์สิน

1.6.3 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

- 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การส่งเสริมอาชีพและรายได้
- 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการสาธารณสุขและสังคมสงเคราะห์ ตามแนวทางที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือกระทรวงมหาดไทยกำหนด
- 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม
- 5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- 6) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กรที่ดี
- 7) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
- 8) ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตารางที่ 2.1 ตารางสรุปยุทธศาสตร์ชาติ,กลุ่มจังหวัด,จังหวัด และ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติ	ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด (สระบุรี สิงห์บุรี ลพบุรี ชัยนาท)	ยุทธศาสตร์จังหวัดสระบุรี	ยุทธศาสตร์ ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น
1. การจัดการความยากจน	1. ศูนย์กลางการส่งเสริมการผลิต ในระบบ	1. เสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้แก่ภาคอุตสาหกรรม	1. การแก้ไขปัญหาความ ยากจน
2. การพัฒนาคนและสังคมที่มี คุณภาพ	ฟาร์มที่ทันสมัย (Modern Farm)	วัสดุก่อสร้าง เซรามิก และ ผลิตภัณฑ์ชุมชน	2. การพัฒนาคุณภาพชีวิต
3. การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้ สมดุลและแข่งขันได้	1. ปรับเปลี่ยนการส่งเสริมอาชีพ ภาคเกษตร	2. ศูนย์บริการเชื่อมโยงการ คมนาคมทางบก	3. การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
4. การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	เพื่อสร้างผลตอบแทนที่มีมูลค่า สูง	3. พัฒนาการผลิตภาคเกษตร เป็นแหล่งผลิตและ	4. ส่งเสริมอนุรักษ์ฟื้นฟู ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม
5. การต่างประเทศและเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศ	2. การสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้า หลัก	รวบรวมสินค้าเกษตรเพื่อ การส่งออก	ประเพณีและภูมิปัญญา ท้องถิ่น
6. การพัฒนากฎหมายและส่งเสริม การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	3. พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว เชิงประวัติศาสตร์และ	4. ส่งเสริมและพัฒนาการ ท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	5. การพัฒนาองค์กรและ บุคลากรภาครัฐสู่การ บริหารจัดการที่ดี
7. การส่งเสริมประชาธิปไตยและ กระบวนการประชาสังคม	ท่องเที่ยวสมัยใหม่	(Niche Market)	6. ส่งเสริมพัฒนาการ ท่องเที่ยว
8. การรักษาความมั่นคงของรัฐ	4. พัฒนาเป็นศูนย์บริการ คมนาคมทางบก	5. การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี	7. ส่งเสริมพัฒนา กระบวนการประชา สังคม
9. รองรับการเปลี่ยนแปลงและ พลวัตโลก	5. พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี	6. อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ ส่งเสริมการจัดการ สิ่งแวดล้อม	8. ส่งเสริมการพัฒนา ด้าน เกษตรยั่งยืน
		7. ส่งเสริมและพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่น	
		8. การพัฒนาองค์กรและ บุคลากรภาครัฐสู่การ บริหารจัดการที่ดี	

คำแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีต่อสภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนายุทธศาสตร์ทั้ง 8 ด้าน มีดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การส่งเสริมอาชีพ และรายได้ จะเน้นส่งเสริม การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาส่งเสริมอาชีพเพื่อเป็นการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายโอกาส สนับสนุนส่งเสริมด้านวิชาการและเทคโนโลยี ตลอดจนการส่งเสริมด้านความสามารถ โดยใช้ ศักยภาพของประชาคม ในการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ส่งเสริม ความรู้ภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนในการผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นเมือง แก่ประชาชน กลุ่มอาชีพ ระดับฐานราก ของเศรษฐกิจท้องถิ่น

2. ด้านจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะส่งเสริมให้การศึกษาแก่ องค์กร ชุมชน เพื่อสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลดการใช้ สารเคมีส่งเสริมให้มีการศึกษาการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะรวมของจังหวัด ปลุกฝังเยาวชนให้รู้จักรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นการลด ปัญหาขยะ

3. ด้านการสาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ และตามแนวทางที่กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น หรือกระทรวง มหาดไทยกำหนด จะเน้นการเสริมสร้างสุขภาพชีวิตของ ประชาชน ให้มีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพแข็งแรงเป็นการป้องกัน จะร่วมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาคุณภาพของเด็ก สตรี คนชรา และคนด้อยโอกาสในสังคม ส่งเสริมให้มีสตรีมีส่วนร่วมใน การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการใช้ มาตรการในการคุ้มครอง สวัสดิการของสตรี เด็ก คนชรา และ ผู้ด้อยโอกาส

4. ด้านการศึกษา กีฬา ศาสนา และ ศิลปวัฒนธรรม จะพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน การกีฬาและนันทนาการของเยาวชนประชาชน ให้แพร่หลาย การจัดการศึกษาจะต้องเป็นไปตาม พระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 สนับสนุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีการศึกษา ที่ทันสมัย ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ของจังหวัด ส่งเสริมกีฬาเพื่อการแข่งขันและความเป็นเลิศ สนับสนุนกิจกรรมที่เป็นการปลุกฝัง จริยธรรม ในเยาวชนให้ใช้คุณธรรมชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งของวัดและสถานที่ปฏิบัติกิจทาง ศาสนา เพื่อเป็นแหล่งรวมจิตใจ เพิ่มการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแหล่ง เรียนรู้

5. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จะเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการ คมนาคมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสระบุรี ที่มุ่งให้เป็นเส้นทางเชื่อมโยงสำคัญสู่ ภาคอีสาน และชายฝั่งทะเลตะวันออก และจะช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในการ พัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อสนองต่อความต้องการพื้นฐานของประชาชน

6. ด้านการบริหารจัดการองค์กร จะดำเนินการพัฒนาบุคลากร ให้เข้าสู่ยุคเทคโนโลยีและการสื่อสาร จัดให้มีระบบข้อมูลพื้นฐานที่ทันสมัย สามารถประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนำข้อมูล ไปประกอบในการตัดสินใจและสั่งการ

7. ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว จะเน้นการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ โดยจะรวมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนส่งเสริมประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ประเพณีตักบาตรดอกไม้อันมีหนึ่งเดียวในโลก ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับนานาชาติส่งเสริมทำนุบำรุงโบราณสถาน เป็นแหล่งเรียนรู้อารยธรรม ปรับปรุงเส้นทางท่องเที่ยวให้มีสภาพที่ดีและปลอดภัย สะดวกสบาย สำหรับประชาชนที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเขตจังหวัดสระบุรี พร้อมทั้งจะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริม และปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ให้มีศักยภาพที่จะรองรับการท่องเที่ยวต่อไป

8. ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และ ทรัพย์สิน ส่งเสริมนโยบายของรัฐบาล และของจังหวัดสระบุรี ในการต่อสู้กับปัญหาเสพติดและการปราบปรามอาชญากร ทุกประเภท ส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง เพื่อใช้เป็นเกราะป้องกันภัยทุกประการ

1.6.4 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2546 มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายในเขต อบจ. ดังต่อไปนี้

1. ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
3. สนับสนุนสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
5. แบ่งสรรเงิน ซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เฉพาะในเขตสภาพตำบล
7. คุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9. จัดกิจกรรมใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

10. จัดทำกิจการอื่นใด ตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

1.6.5 การบริหารและการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

การบริหารงานจะแบ่งออกเป็นส่วนราชการ หรือกองต่างๆ โดยจัดทำเป็นประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัด กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบครอบคลุมภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

1. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีหัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เกี่ยวกับราชการทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กำกับ เร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

2. กองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีผู้อำนวยการกองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกองกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เกี่ยวกับงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การประชุมกรรมการต่างๆ วาระการประชุม การติดตามผลการปฏิบัติงานตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด งานเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ งานระเบียบการทะเบียนประวัติและสิทธิสวัสดิการของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

3. กองแผนและงบประมาณ ให้มีผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการกองวางแผนและงบประมาณ เกี่ยวกับงานวิเคราะห์นโยบายและแผนงาน การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี การตรวจติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการ การจัดระบบข้อมูลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

4. กองคลัง ให้มีผู้อำนวยการกองคลัง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกองคลัง เกี่ยวกับการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงิน และเอกสาร

ทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกา งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่น ๆ งานทำงบทดลองประจำเดือน ประจำปี งานเกี่ยวกับการพัสดุขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

5. กองช่าง ให้มีผู้อำนวยการกองช่าง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการ ปฏิบัติราชการของกองช่าง เกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลด้านวิศวกรรม การจัดเก็บ ทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบการก่อสร้าง การควบคุมการ ปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การบำรุงรักษายานพาหนะ การควบคุม เบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ เชื้อเพลิง และงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

6. กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้มีผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานส่งเสริม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

7. กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต จัดตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการส่งเสริม อาชีพ และรายได้ งานกองทุนและพัฒนาส่งเสริมอาชีพ งานส่งเสริมความเข้มแข็งของประชาชน งานฝึกอาชีพ และฝึกอบรม งานหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และงานอื่น ๆ

8. กองพัสดุและทรัพย์สิน จัดตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานแผนจัดหา พักและทรัพย์สิน การปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง การซ่อมแซมบำรุงรักษาพัสดุและทรัพย์สิน รายงาน ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง และปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดของพัสดุ

9. หน่วยตรวจสอบภายใน เป็นส่วนราชการที่มีฐานะต่ำกว่ากอง โดยให้ขึ้น ตรงต่อปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน เป็นผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชี เอกสารการเบิกจ่ายเงิน เอกสารการรับเงินทุกประเภท ตรวจสอบการ เก็บรักษาหลักฐานทางบัญชี งานตรวจสอบพัสดุ และการเก็บรักษา ตรวจสอบทรัพย์สิน การหา ประโยชน์จากทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดสระบุรี

2.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสระบุรี

เมือง “สระบุรี” มีประวัติอันสันนิษฐานว่า ตั้งขึ้นประมาณ พ.ศ. 2092 ในรัชสมัย สมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งกรุงศรีอยุธยา สืบเนื่องมาจากยามมีศึกสงครามประชิตคิดพระนคร ไม่สามารถเรียกกระดมพลรักษาพระนครได้ทัน เพราะหัวเมืองต่าง ๆ ตามที่มีการแบ่งการปกครองอยู่ ห่างจากกรุงศรีอยุธยาไกล จึงต้องตั้งเมืองใหม่ขึ้น เพื่อให้สะดวกรวดเร็ว และได้ผลทันต่อเหตุการณ์

ยามเกิดศึกสงคราม ส่วนที่ตั้งเมืองสระบุรีคราวแรกไม่มีการกำหนดเขตแดนไว้แน่นอน สันนิษฐานว่า คงจะแบ่งเอาบางส่วนของเมืองลพบุรี แขวงเมืองนครราชสีมา แขวงเมืองนครนายก ตั้งขึ้นเป็นเมืองสระบุรี ทั้งนี้เพราะเขตที่ตั้งขึ้นเป็นเมืองสระบุรี เป็นเขตที่คลุมบางส่วนของแม่น้ำป่าสัก ซึ่งสะดวกต่อการเดินทางไปทางตะวันออก ตะวันออกเฉียงเหนือ และยังคงเคยเป็นเส้นทางที่พวกขอมสมัยโบราณเคยใช้เดินทางในการติดต่อกับราชธานี (นครธม)

สำหรับประวัติความเป็นมาของสระบุรี มีปรากฏในหนังสือ เรื่อง “เที่ยวตามทางรถไฟ” พระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ซึ่งได้ทรงอธิบายแยกเรื่องความเป็นมาของสระบุรี ในแต่ละยุค แต่ละสมัย ดังนี้

สมัยกรุงละโว้ (ลพบุรี) ต่อมาถึงสมัยอยุธยา

“ท้องที่อันเป็นเขตจังหวัดสระบุรีนี้ แต่โบราณครั้งเมื่อพวกขอมยังเป็นใหญ่ ในประเทศนี้ อยู่ในทางหลวงสายหนึ่ง ซึ่งพวกขอมไปมาติดต่อกับราชธานีที่นครหลวง (ซึ่งเรียกในภาษาขอมว่า นครธม) ยังมีเทวสถาน ซึ่งพวกขอมสร้างขึ้นเป็นปราสาทหินไว้ตามที่ใดตั้งเมือง ปรากฏอยู่เป็นระยะมา คือ ในเขตจังหวัดปราจีนบุรี มีที่อำเภอวัฒนานครแห่งหนึ่ง ที่คงศรีมหาโพธิ์แห่งหนึ่ง ต่อมาถึงเขตจังหวัดนครนายก มีที่คงละครแห่งหนึ่ง แล้วมาที่บางโขมด ทางขึ้นพระพุทธบาทอีกแห่งหนึ่ง ต่อไปถึงถึงลพบุรี ซึ่งเป็นเมืองหลวงของมณฑลละโว้ ที่พวกขอมมาตั้งปกครอง แต่ที่ใกล้แม่น้ำป่าสักซึ่งตั้งจังหวัดสระบุรี หาปรากฏสิ่งสำคัญครั้งขอมอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ เพราะฉะนั้น เมืองสระบุรีเห็นจะเป็นเมืองตั้งขึ้นต่อเมื่อไทยได้ประเทศนี้จากขอมแล้ว ข้อนี้สมด้วยเค้าเงื่อนในพงศาวดาร ด้วยชื่อเมืองสระบุรีปรากฏในเรื่องพงศาวดารเป็นครั้งแรก เมื่อรัชกาลสมเด็จพระมหินทราธิราช...”

สมัยกรุงศรีอยุธยา

“เมื่อพระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองยกกองทัพมาล้อมพระนครศรีอยุธยา พระไชยเชษฐาเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุต ยกกองทัพเมืองเวียงจันทร์ลงมาช่วยไทย เคนกองทัพเลียบลำน้ำป่าสักลงมา พระเจ้าหงสาวดีให้พระมหาอุปราชคุมกองทัพไปซุ่มดักทางอยู่ที่เมืองสระบุรี ดักกองทัพกรุงศรีสัตนาคนหุตแตกกลับไป ดังนี้ เป็นอันได้ความว่า เมืองสระบุรี ตั้งมาก่อน พ.ศ. 2112 แต่จะตั้งเมื่อใดข้อนี้ได้สันนิษฐานตามเค้าเงื่อนที่มีอยู่ คือ เมื่อในแผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ พระราชบิดาของสมเด็จพระมหินทราธิราชนั้น พระเจ้าหงสาวดีตะเบงชเวตี้ ยกกองทัพเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา เมื่อ พ.ศ. 2091 ในสมัยนั้นมีเมืองป้อมปราการเป็นเขื่อนขันธ์ กั้นราชธานีอยู่ทั้ง 4 ทิศ คือเมืองสุพรรณบุรีอยู่ทางตะวันตก เมืองลพบุรีอยู่ทางทิศเหนือ เมืองนครนายกอยู่ทางทิศตะวันออก และเมืองพระประแดงอยู่ทางทิศใต้ กองทัพพระเจ้าหงสาวดียกเข้ามาทางด่านพระเจดีย์สามองค์ข้างทิศตะวันตก กองทัพไทยจึงไปตั้งต่อสู้อยู่ที่เมืองสุพรรณบุรี รับเข้าศึกไม่อยู่จึงต้องถอยเข้ามาเอง

พระนครศรีอยุธยาเป็นที่มั่น จึงได้ชัยชนะ เป็นเหตุให้เห็นว่าเป็นเมืองที่ตั้งเป็นเขื่อนขันธ์กันพระนครนั้น หาเป็นประโยชน์ดังที่คาดมาก่อนไม่ จึงสร้างป้อมปราการไว้ ถ้าข้าศึกเอาเป็นที่มั่นสำหรับทำการสงคราม แรมปีตีพระนคร ก็จะกลับเป็นประโยชน์แก่ข้าศึก จึงให้รื้อป้อมปราการเมืองสุพรรณบุรี เมืองลพบุรี และเมืองนครนายกเสียทั้ง 3 เมือง คงไว้แต่เมืองพระประแดง ซึ่งรักษาทางปากน้ำ อีกประการหนึ่งเห็นว่า ที่รวบรวมผู้คนในเวลาเกณฑ์ทัพยังมีน้อยแห่งนัก จึงได้ตั้งตัวเมืองเพิ่มเติมขึ้นอีกหลายเมือง สำหรับเป็นที่รวบรวมผู้คน เพื่อจะได้เรียกระดมมารักษาพระนครได้ทันทั่วทั้งที ในเวลาการสงครามมีมาอีก เมืองที่ตั้งใหม่ครั้งนั้น ระบุชื่อไว้ในหนังสือพระราชพงสาวดาร แต่ทางทิศใต้กับทางทิศตะวันตก คือ เมืองนนทบุรี 1 เมืองสาครบุรี (สมุทรสาคร) เมือง 1 และเมืองนครชัยศรีเมือง 1 แต่ทางทิศอื่นหาได้กล่าวไม่ เมืองสระบุรี (และเมืองจะเชิงเทรา) เห็นจะตั้งขึ้นในคราวนั้นนั่นเอง คือตั้งเมื่อราว พ.ศ. 2092 ก่อนปรากฏชื่อในพระราชพงสาวดารเพียง 20 ปี เหล่าเมืองที่ตั้งในครั้งนั้นเป็นแต่สำหรับรวบรวมผู้คนดังกล่าวมา จึงกำหนดแต่เขตแดนมิได้สร้างบริเวณเมืองผู้รั้งตั้งจวนอยู่ที่ไหน ก็ชื่อว่าเมืองอยู่ตรงนั้น ไม่เหมือนเมืองที่ตั้งมาแต่ก่อน เช่น เมืองราชบุรี และเมือง เพชรบุรี เป็นต้น เมืองตั้งสำหรับรวบรวมคนเช่นว่ามานี้ มีอีกหลายเมือง ฟังมาตั้งบริเวณเมืองประจำที่ทั่วกันต่อเมื่อรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

นามเจ้าเมืองสระบุรีคนแรก ไม่ปรากฏหลักฐาน คงมีเพียงตำแหน่งบรรดาศักดิ์เจ้าเมืองสระบุรี ซึ่งปรากฏเด่นชัดในสมัยรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เมื่อ พ.ศ. 2125 ทราบแต่ว่ามีบรรดาศักดิ์เป็น “พระสระบุรี” เท่านั้น โดยสันนิษฐานว่า น่าจะเป็นคนไทยภาคกลาง มีหน้าที่คุ้มครองรักษาทางข้าวไว้ให้กองทัพหลวง ครั้นยกไปตีเขมร ซึ่งคงเป็นเพราะให้ชาวเมืองสระบุรีสมัยนั้นทำไร่ทำนาเก็บเกี่ยวไว้สำหรับงานสงคราม

จวบจนสมัยรัชกาลที่ 3 เจ้าเมืองสระบุรีบรรดาศักดิ์เป็น “พระยาสุราราชวงศ์” ซึ่งตามพงสาวดาร ว่าเป็นชนเผ่าลาวพุงดำ ซึ่งถูกเกณฑ์อพยพมาแต่ครั้งพระยามหากษัตริย์ศึก (รัชกาลที่ 1) พาทัพไปตีนครเวียงจันทน์ (สมัยกรุงธนบุรี) แล้วมาตั้งรกราก ณ แขวงเมืองสระบุรี พ.ศ. 2324

ล่วงถึงสมัยรัชกาลที่ 4 ทางกรมมีการแต่งตั้งชื่อเจ้าเมืองใหม่ ดังนี้

เมืองพระพุทธบาท (แก้วประศักดิ์เมืองปรีณตปะ) เดิมนามว่า ขุนอนันตศิริ ตั้งใหม่เป็นหลวงสังข์ภักุฑศิริ ศรีรังไพรวิน เจดियाสันคามวาสีพญาพนมโชน

เมืองสระบุรี เดิมนามว่า ขุนสรบุรีปลัด ตั้งใหม่เป็น พระสยามลาวดีปลัด ตำแหน่งเจ้าเมืองในสมัยรัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2435) มีการจัดรูปแบบการปกครองใหม่เป็นเทศาภิบาล โดยจัดตั้งเป็น มณฑล เทศาภิบาล จังหวัด อ่างทอง กำแพงเพชร หนองคาย ลพบุรีขึ้นอยู่กับมณฑลกรุงเก่า มีการส่งข้าราชการมาปกครองแทนการตั้งเจ้าเมือง สำหรับที่ตั้งเมืองสระบุรีครั้งแรก ไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่นอน คงทราบแต่เพียงว่าตั้งอยู่ที่หัวจวนบริเวณบึงหนองโง้ง ใกล้วัดจันทบุรี

ตำบลศาลาริลาวัณย์ ปัจจุบันคือ ตำบลเมืองเก่า อำเภอเสนาห์ มีพระยาสระบุรี (เลียง) เป็นเจ้าเมือง ปี พ.ศ. 2433 พระยาสระบุรี (เลียง) ถึงแก่กรรม จำเริญเป็นเจ้าเมืองแทน ได้ย้ายศาลากลางเมืองสระบุรี ไปอยู่ที่บ้านไผ่ล้อมน้อย อ.เสนาห์ (บ้านเรือนที่เจ้าเมืองสร้างอยู่อาศัย คือ ศาลากลางเมือง) จนถึงสมัยที่พระยาพิชัยณรงค์สงครามเป็นเจ้าเมืองเห็นว่า ตัวเมืองเดิมที่เสนาห์ให้อยู่ห่างไกลจากทางรถไฟมาก (รัชกาลที่ 5 ได้โปรดให้สร้างทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือขึ้นมาถึงเมืองสระบุรี เมื่อ พ.ศ. 2439) ประกอบกับภูมิประเทศไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในสมัยนั้น ยกแก่การขยายเมืองในอนาคต จึงได้สร้างศาลาขึ้นใหม่ ณ บริเวณตำบลปากเพรียว การก่อสร้างเสร็จในสมัยเจ้าเมืองคนที่ 3 คือน พระยาบุรีสรราชการ (เป้า จารุเสถียร) ในปี พ.ศ. 2509 ก็ได้รื้อและสร้างศาลากลางหลังใหม่ขึ้นแทน

2.2 สภาพทั่วไปของจังหวัดสระบุรี

2.2.1 ข้อมูลทั่วไป

คำขวัญของจังหวัดสระบุรี

พระพุทธบาทสูงค่า	เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
ฐานผลิตอุตสาหกรรม	เกษตรนำล้ำแหล่งเที่ยว
หนึ่งเดียวกะหรี่ปั๊บนมดี	ประเพณีตักบาตรดอกไม้งาน
เหลื่ออร่ามทุ่งทานตะวัน	ลือลั่นเมืองชุมทาง

วิสัยทัศน์ของจังหวัดสระบุรี (ปี 2548 – 2551)

“เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง เป็นแหล่งผลิตและรวมสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก เป็นเส้น ทางเชื่อมโยงสำคัญสู่ภาคอีสานและชายฝั่งทะเลตะวันออก และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม”

สระบุรี เป็นจังหวัดสำคัญในด้านโบราณสถานทางพระพุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ ประเพณี และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จังหวัดสระบุรีแบ่งการปกครอง ออกเป็น 13 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอหนองแซง อำเภอเสนาห์ อำเภอบ้านหม้อ อำเภอพระพุทธบาท อำเภอหนองโดน อำเภอแก่งคอย อำเภอมวกเหล็ก อำเภอวังม่วง อำเภอ วิหารแดง อำเภอหนองแค อำเภอดอนพุด และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

2.2.2 ที่ตั้ง เนื้อที่ และอาณาเขต

ที่ตั้งจังหวัดสระบุรี ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพมหานครประมาณเส้นรุ้งที่ 14 องศา 31 ลิปดา 43.59439 ฟลิปดาเหนือ กับเส้นแวงที่ 100 องศา 54 ลิปดา 35.58478 ฟลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) ระยะทางประมาณ 108 กม. และตามทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะทางประมาณ 113 กิโลเมตร และตามแม่น้ำเจ้าพระยาแยกเข้าแม่น้ำป่าสักประมาณ 165 กิโลเมตร

เนื้อที่ จังหวัดสระบุรีมีเนื้อที่ทั้งหมด 3,576,486 ตร.กม. หรือประมาณ 2,235,304 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.70 ของพื้นที่ประเทศ

อาณาเขต จังหวัดสระบุรีมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองลพบุรี อำเภอชัยบาดาล และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี และอำเภอวังน้อย อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอภาชี อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ภาพที่ 2.5 แผนภูมิแสดงที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสระบุรี

2.2.3 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศมีลักษณะที่สำคัญ คือ ทางตอนใต้และทางตะวันตกของจังหวัดเป็นที่ราบสูงกว่าระดับน้ำทะเลเพียง 2 เมตร และพื้นที่จะค่อย ๆ สูงขึ้นเรื่อย ๆ ไปทางทิศเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณนี้จะเป็นลักษณะราบเรียบจนถึงพื้นที่เนินเขาสลับที่ราบสูง ซึ่งสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 8 – 10 เมตร และจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ ไปจนถึงพื้นที่ราบสูงและภูเขา โดยลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสระบุรี แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

พื้นที่เป็นเขาห่อมหรือที่ราบสูงและภูเขา ได้แก่บริเวณทางเหนือของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอแก่งคอย อำเภอมวกเหล็ก อำเภอพระพุทธบาท และอำเภอวังม่วง ซึ่งเป็นพื้นที่ภูเขาที่มีเนินเขาลูกโดด (Monadnock) สลับกับที่ราบสูง โดยเฉลี่ยพื้นที่มีความสูงประมาณ 100 – 500 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

พื้นที่ราบลุ่ม ได้แก่บริเวณพื้นที่ส่วนใหญ่ทางด้านตะวันตกของจังหวัด บางส่วนอยู่ในตอนกลางและตอนใต้ โดยพื้นที่ราบลุ่มเป็นส่วนหนึ่งของที่ราบลุ่มเจ้าพระยา มีอาณาเขตอยู่ที่อำเภอต่าง ๆ ได้แก่ อำเภอเมืองสระบุรี บางส่วนของอำเภอหนองแค อำเภอหนองแซง อำเภอบ้านหมอ อำเภอเสาไห้ อำเภอวิหารแดง อำเภอหนองโคน และอำเภอดอนพุด โดยพื้นที่ส่วนนี้มีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 60 ของเนื้อที่จังหวัด

2.2.4 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดสระบุรีอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม 2 ชนิด ซึ่งพัดประจำฤดูกาล โดยพัดจากตะวันตกเฉียงเหนือในฤดูหนาวเรียกว่า มรสุมตะวันออกเฉียงใต้ อิทธิพลของลมนี้จะทำให้บริเวณจังหวัดสระบุรีมีอากาศหนาวเย็นและแห้งกับมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้เป็นส่วนใหญ่ในฤดูฝน ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกทั่วไป เมื่อพิจารณาตามสภาพอากาศ สามารถสรุปฤดูกาลของจังหวัดสระบุรี ได้ดังนี้

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และมีลมจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมที่พัดจากมหาสมุทรอินเดียนำเอาไอน้ำและความชุ่มชื้น เข้ามายังประเทศไทย นอกจากนั้นยังมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านประเทศไทย ตอนบนเกือบตลอดช่วง ฤดูฝน จึงทำให้บริเวณจังหวัดสระบุรีมีฝนตกชุกทั่วไป โดยเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีลมเย็นและแห้งทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน ทำให้มีอากาศเย็นทั่วไป โดยมีอากาศหนาวถึงหนาวจัดเป็นบางวันในเดือนธันวาคมและมกราคม

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงประมาณเดือนพฤษภาคม ใน
ระยะนี้เป็นช่วงปลอดมรสุม จะมีลมจากทิศใต้และตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อน
อบอ้าวทั่วไป เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดคือเดือนเมษายน

2.2.5 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดสระบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ 111 ตำบล 971
หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 เทศบาลเมือง 20 เทศบาลตำบล และ 87 องค์การบริหาร
ส่วนตำบล

ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงจำนวนตำบล หมู่บ้าน อบต. เทศบาล ของจังหวัดสระบุรี

อำเภอ	จำนวนตำบล ทั้งจังหวัด	จำนวนหมู่บ้าน ทั้งจังหวัด	จำนวน อบต. ทั้งจังหวัด	จำนวนเทศบาล เมือง	จำนวน เทศบาลตำบล
เมืองสระบุรี	11	77	9	1	1
แก่งคอย	14	115	11	0	2
หนองแค	18	181	16	0	3
หนองแซง	9	69	5	0	1
บ้านหมอ	9	79	7	0	2
เสาไห้	12	102	7	0	3
พระพุทธบาท	9	68	7	1	1
วิหารแดง	6	54	6	0	2
มวกเหล็ก	6	80	6	0	1
หนองโดน	4	35	3	0	1
คอนพลูด	4	28	1	0	1
วังม่วง	3	32	3	0	1
เฉลิมพระเกียรติ	6	51	6	0	1
รวม	111	971	87	2	20

2.2.6 ประชากร

ประชากร ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2549 รวมทั้งสิ้น 67,401 คน ชาย 300,581
คน หญิง 36,820 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองสระบุรี มีจำนวน 111,808 คน
รองลงมาเป็นอำเภอ แก่งคอย มีจำนวน 89,726 คน และอำเภอหนองแค จำนวน 85,742 คน

สำหรับอำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองสระบุรี เท่ากับ 329.62 คน/ตร.กม. รองลงมาเป็นอำเภอหนองแค 307.46 คน/ตร.กม.

2.2.7 ผลผลิตภัณฑั่มวลรวมจังหวัด

สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดสระบุรี ในปี 2548 (ประมาณการ) พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 160,697 บาท ต่อปี ซึ่งสูงกว่าในปี 2547 ร้อยละ 6.49 และสูงเป็นลำดับที่ 10 ของประเทศ เป็นลำดับที่ 2 ของกลุ่มภาคกลาง โดยมีผลิตภัณฑั่มวลรวม ตามราคาประจำปี 109,444 ล้านบาท ดังนี้

1. สาขาการผลิตด้านอุตสาหกรรม มีมูลค่าสูงสุดของสาขาการผลิตทั้งหมด คือ 63,136 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57.69
2. สาขาการค้าส่งและการค้าปลีก มีมูลค่าการผลิต 8,482 คิดเป็นร้อยละ 7.75 สาขาการเกษตรมีมูลค่า 6,762 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.18
3. สาขาการผลิตด้านการไฟฟ้า ก๊าซ และการประปามีมูลค่าการผลิต 6,396 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 5.84

2.2.8 การท่องเที่ยว

จังหวัดสระบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากมาย ทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภท ธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์/โบราณสถาน และขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรม การละเล่นพื้นเมือง และงานประจำปีของจังหวัดสระบุรี

จังหวัดสระบุรีมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมพิเศษอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยมีกิจกรรมหลักที่จัดขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน อาทิ เทศกาลทานตะวันบานสระบุรี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติ รวมถึงการจัดกิจกรรมย่อย ๆ เช่น เทศกาลผักหวานไร่สารพิช การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด เช่น รอยพระพุทธบาท เป็นต้น

2.2.9 ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ และ ศาสนา

1. รอยพระพุทธบาท อยู่ที่วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาท มีการค้นพบเมื่อ 350 ปีมาแล้ว รอยพระพุทธบาท ค้นพบในสมัยพระเจ้าทรงธรรม ในครั้งนั้น มีพระสงฆ์จำนวนหนึ่งออกไปถึงลังกาทวีป เพื่อบูชารอยพระพุทธบาทที่เขาสุมนกฎ ถูกพระสงฆ์ลังกาถามว่ารอยพระพุทธบาทที่มีอยู่ทั้งหมดนั้น เขาสุวรรณบรรพตก็อยู่ในประเทศไทย ทำไมคนไทยไม่ไปบูชารอยพระพุทธบาทที่นั่น ทำไมจึงคั่นคั่นมาบูชาถึงลังกาทวีป พระภิกษุสงฆ์จำนวนนั้นกลับมานำความขึ้นบังคมทูลพระเจ้าทรงธรรม พระองค์จึงโปรดให้มีตรา

สั่ง ไปยังหัวเมืองที่วคันคุดตามภูเขาวังจะมีรอยพระพุทธรูปอยู่ ณ ที่แห่งใด เมื่อค้นพบ จึงโปรดให้สร้างเป็นมหาเจดีย์สถานพระมณฑปสวมรอยพระพุทธรูป และโปรดให้สร้าง สังฆาราม แล้วทรงพระราชอุทิศที่ส่วนหนึ่ง โดยรอบพระพุทธรูปและพระพุทธรูปลอยเป็นพุทธรูป ต่อมาถึงรัชสมัย พระเจ้าเสือ ราว พ.ศ. 2246 - 2251 ปรากฏว่าทรงปฏิสังขรณ์พระมณฑปโปรดให้เปลี่ยนแปลงเป็นมณฑป 5 ยอด โดยไม่มีผู้ใดซ่อมแซมอีกเลย รวมอายุเกือบ 400 ปี จวบจนปี พุทธศักราช 2537 กรมศิลปากรได้อนุมัติงบประมาณเพื่อบูรณะ พระมณฑป 5 ยอด ซึ่งชำรุดทรุดโทรมไปมากตามกาลเวลา ได้เข้าดำเนินการบูรณะเมื่อเดือนกรกฎาคม 2537 การบูรณะมาถึงเดือนสิงหาคม ช่างได้เคลื่อนย้ายรอยพระพุทธรูปจำลองออก เพื่อจะทำการซ่อมแซมโดยการทาสีซีเมนต์เดิมก็พบว่าภายใต้ซีเมนต์เดิมนั้นมีทรายหยาบๆ อยู่เป็นจำนวนมากเมื่อโยกทรายออกจึงปรากฏเห็นรอยพระพุทธรูปเด่นชัด ลักษณะเป็นรอยพระพุทธรูปเบื้องขวา ตรงกลางรอยพระพุทธรูปมีรอยธรรมจักรถูกต้องตามลักษณะทุกประการ ปัจจุบันรอยพระพุทธรูปตั้งอยู่ ณ บริเวณวัดพระพุทธรูปราชวรมหาวิหาร ตำบลขุนโจน อำเภอพระพุทธรูปจัดการนมัสการ ปีละ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ค่ำถึง 15 ค่ำเดือน 3 รวม 15 วัน ครั้งที่ 2 เริ่มตั้งแต่วันที่ 8 ค่ำถึง 15 ค่ำเดือน 4 รวม 8 วัน

2. พระพุทธรูป อยู่ที่วัดพระพุทธรูป ค้นพบสมัยพระเจ้าทรงธรรม วัดพระพุทธรูป ตั้งอยู่ที่ ต.หนองปลาไหล อ.เมืองสระบุรี มีโบราณสถานที่สำคัญควรค่าแก่การอนุรักษ์ คือ โบราณสถานพระพุทธรูป พระพุทธรูป คือ เงามีตอนกลางที่เป็นรอยประทับอยู่ที่หน้าผาเชิงเขา บริเวณวัดพระพุทธรูปมีลักษณะคล้ายพระพุทธรูปยืน สันนิษฐานว่าค้นพบในสมัยพระเจ้าทรงธรรมแห่งกรุงศรีอยุธยา โปรดให้สร้าง วัดพระพุทธรูปขึ้นในราว พ.ศ. 2163 - 2171 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยมหาราช หรือพระพุทธเจ้าหลวง รัชกาลที่ 5 เสด็จพระราชดำเนินมานมัสการพระพุทธรูป 4 ครั้ง คือ ร.ศ. 79 (พ.ศ. 2403) ร.ศ. 91 (พ.ศ. 2415) ร.ศ. ๑๐๔ (พ.ศ. 2428) ร.ศ. 115 (พ.ศ. 2439) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช มหาราช รัชกาลปัจจุบัน และ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จพระราชดำเนินมานมัสการพระพุทธรูป เมื่อวันที่ 3 พ.ย. 2516 และทรงถวายผ้าพระกฐินต้น ณ วัดพระพุทธรูปด้วย

3. บ่อพรานล้างเนื้อ ตั้งอยู่ที่ ตำบลขุนโจน อำเภอพระพุทธรูป อยู่ใกล้วัดพระพุทธรูป ราชวรมหาวิหาร บ่อพรานล้างเนื้อ ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับวัดพระพุทธรูป ลักษณะเป็นบ่อหินขนาดย่อม ภายหลังได้มีการเปลี่ยนแปลงก่อสร้างปากบ่อขึ้น บริเวณปากบ่อมีรอยเขาคันใกล้ ๆ กันนั้นเป็นลานหินลาด และมีหลุมขนาดเท่ากระป๋องนมลึกลงไป เล่ากันว่า บ่อน้ำแห่งนี้เป็นบ่อที่พรานบุญนำเนื้อที่ล่าได้มาล้างเป็นประจำ จนปากบ่อเกิดเป็นรอยเข่า บ้างก็

เรียกว่า "บ่อพรานคุกเข่า" ส่วนหลุมที่ลึกลงไปนั้นเป็นรอยที่พรานบุญปักหอกไว้ขณะล้างเนื้อ บ้างก็เรียกว่า บ่อพรานปักหอก หลุมปักหอกของพรานบุญนี้มีน้ำไหลออกมาตลอดทั้งปี และมีรอยปักหอก เป็นบ่อกลม ในหน้าเทศกาลไหว้พระพุทธรบาท ประชาชน จะพากันไป ตักน้ำจากบ่อนี้ แต่น้ำในบ่อก็ไม่แห้ง ยังคง ไหลซึมออกมาเสมอ ชาวจีน นับถือว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ ถึงกับตักใส่ขวดนำไปบริโภค และฝากญาติมิตร (ชาวจีน เรียกน้ำนี้ว่า เซียนจู้ย)

2.2.10 ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ และวนอุทยาน

จังหวัดสระบุรี มีสภาพป่าไม้เป็นป่าดิบแล้งและป่าเบญจพรรณไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้ยาง ไม้ตะเคียน ไม้เต็ง ไม้มะค่าและไม้ประดู่ เป็นต้น เมื่อพิจารณาสภาพป่าไม้ของจังหวัดสระบุรี ภายใต้อ.บ.ป.สงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พบว่าป่าไม้ในจังหวัดสระบุรีประกอบขึ้นด้วย ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติและวนอุทยาน ซึ่งมีชื่อประเภทและรายละเอียดของป่าและอุทยานแห่งชาติ รวมทั้งวนอุทยานดังนี้ คือ

1. ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งได้รับการประกาศตามกฎหมายระหว่าง พ.ศ. 2505 - 2527 ภายใต้อ.บ.ป.สงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2527 มีจำนวนทั้งหมด 8 ป่า รวมเนื้อที่ตามกฎหมายทั้งหมดคือ 460,522.25 ไร่ หรือประมาณ 736.84 ตารางกิโลเมตร
2. ป่าพระฉาย อยู่ในท้องที่ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมืองสระบุรี ได้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายที่ 126 เมื่อ พ.ศ. 2505 มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 15,000 ไร่ หรือประมาณ 24 ตารางกิโลเมตรปัจจุบันสภาพป่าได้ถูกบุกรุกและทำลายไป
3. ป่าพระพุทธรบาท-พุดแดง อยู่ในท้องที่ อำเภอพระพุทธรบาท และอำเภอเมือง มีเนื้อที่ประมาณ 22,000 ไร่ หรือประมาณ 35.2 ตารางกิโลเมตร เป็นป่าเบญจพรรณ ลักษณะพื้นที่เป็นภูเขาหินปูนประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายที่ 1073 เมื่อ พ.ศ. 2527
4. ป่าท่าฤทธิ - ลำทองกลาง-ลำพญากลาง อยู่ในท้องที่ อำเภอมวกเหล็ก และตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2533 บางส่วนได้ย้ายไปขึ้นกับเขตอำเภอวังม่วง ดังปรากฏในเอกสารทำเนียบท้องที่ กองปกครองที่ พ.ศ. 2533 หน้า 1117 มีเนื้อที่ประมาณ 192,656.25 ไร่ หรือประมาณ 200 ตารางกิโลเมตร เป็นป่าดิบแล้งและป่าเบญจพรรณที่ถูกทำลาย ประกาศเป็นป่าสงวน
5. ป่ามวกเหล็ก - ทับควาง แปลง 2 อยู่ในท้องที่ อำเภอ มวกเหล็ก อำเภอแก่งคอย และบางส่วนอยู่ในอำเภอวิหารแดง มีเนื้อที่ประมาณ 112,425 ไร่ หรือประมาณ 179.88 ตารางกิโลเมตร เป็นป่าดิบแล้งและป่าเบญจพรรณที่ถูกทำลายอาณาเขตทางด้านตะวันออกติดต่อกับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ประกาศ เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายที่ 366 เมื่อ พ.ศ. 2511

6. ป่าลานท่าฤทธิ อยู่ในท้องที่ อำเภอฉวางเหล็ก มีเนื้อที่ ประมาณ 5,800 ไร่ หรือประมาณ 9.28 ตารางกิโลเมตร สภาพเดิมเป็นป่าเบญจพรรณ ต่อมาได้ถูกทำลายไปมากจนกลายเป็นป่าเสื่อมโทรม เหลือสภาพป่าไม่มาก ตามประกาศกฎกระทรวงที่ 967 เมื่อ พ.ศ. 2524

7. ป่าทับควาง-ฉวางเหล็ก แปลง 1 อยู่ในท้องที่อำเภอฉวางเหล็กและ อำเภอแก่งคอย มีเนื้อที่ประมาณ 97,350 ไร่ ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎกระทรวงพ.ศ.2517

8. ป่าเขาโป่ง - เขาถ้ำเสือ อยู่ในท้องที่ อำเภอแก่งคอย ใกล้กับป่าเขาพระ สภาพป่าถูกทำลายเหลือสภาพเป็นพื้นที่ภูเขาและเนินเขา มีเนื้อที่ประมาณ 9,900 ไร่ หรือประมาณ 15.84 ตารางกิโลเมตร ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎกระทรวงที่ 1075 เมื่อ พ.ศ.2537

9. อุทยานแห่งชาติและวนอุทยาน พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดสระบุรี บางส่วน ที่ยังคงความสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ได้รับการประกาศเป็นพื้นที่ อุทยานแห่งชาติและวนอุทยาน อุทยานแห่งชาติมีจำนวน 2 แห่ง โดยมีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้ คือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ (บางส่วน) โดยเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ทั้งหมดมีอาณาเขตกว้างขวางมีเนื้อที่ประมาณ 1,355,397 ไร่ หรือประมาณ 21,683.64 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่หลายจังหวัด คือ นครราชสีมา ปราจีนบุรี นครนายก และสระบุรีนั้นอยู่ในท้องที่อำเภอฉวางเหล็ก และอำเภอแก่งคอย มีสภาพเป็นป่าดิบแล้ง มีเนื้อที่ประมาณ 70,725 ไร่ หรือประมาณ 113.16 ตารางกิโลเมตร และอุทยานแห่งชาติเขาสามห่ม เดิมเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าพระฉาย ตามประกาศกฎกระทรวงที่ 126 เมื่อ พ.ศ. 2505 อยู่ในท้องที่อำเภอเมือง อำเภอหนองแค และอำเภอวิหารแดง ต่อมาในปี พ.ศ. 2524 ได้มีพ.ร.บ. กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติเขาสามห่ม บริเวณนี้เป็นป่าดิบแล้งและป่าไผ่รวม มีเนื้อที่ประมาณ 27,856.25 ไร่ หรือประมาณ 44.57 ตารางกิโลเมตร ภายหลังเมื่อได้รับประกาศเป็นเขตป่าอุทยานแห่งชาติแล้ว มีการดูแลรักษาที่ดีขึ้น ทำให้สภาพป่ามีการฟื้นตัวดีขึ้น ปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดสระบุรี นอกเหนือจากอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และสถานที่อื่นๆ นอกจากนี้พื้นที่บางส่วนของเขตอำเภอฉวางเหล็กก็ได้รับการจัดตั้งเป็นเขตวนอุทยาน น้ำตกเจ็ดสาวน้อย โดยมีการดำเนินการมาตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม 2533 พื้นที่ป่าลักษณะอื่นๆ ในพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดสระบุรี นอกจากจะได้ประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติและวนอุทยานแล้ว ยังได้มีการดำเนินการให้เป็นพื้นที่ป่าในลักษณะอื่นๆ อีก ได้แก่ สวนรุกขชาติฉวางเหล็ก อยู่ในท้องที่อำเภอแก่งคอยมีเนื้อที่ประมาณ 100 ไร่ และสวนพฤกษศาสตร์ภาคกลาง (พุแค) อยู่ในท้องที่ตำบลพุแคมีเนื้อที่ประมาณ 1,850 ไร่ ปัจจุบัน พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดสระบุรีส่วนใหญ่ได้ถูกทำลายและบุกรุกให้ลดน้อยลงเรื่อยๆ บริเวณที่ยังอาจพบว่ามีป่าไม้ อุดมสมบูรณ์นั้น สามารถพบได้ในบริเวณภูเขาสูงชัน ซึ่งเป็นอุทยานแห่งชาติเขตอนุทยาน เขตสวนรุกขชาติ และสวนพฤกษศาสตร์เท่านั้น

2.2.11 แหล่งน้ำสำคัญ

แหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดสระบุรี ได้แก่ “แม่น้ำป่าสัก” ซึ่งเป็นแม่น้ำที่สำคัญที่สุดของจังหวัด มีความยาวทั้งหมดประมาณ 500 กิโลเมตร เฉพาะส่วนที่ไหลผ่านจังหวัดสระบุรี มีความยาวประมาณ 105 กิโลเมตร แม่น้ำป่าสักมีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาเพชรบูรณ์ บริเวณทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดเลย จากต้นกำเนิดลำน้ำนี้ได้ไหลลงใต้ผ่านจังหวัดเพชรบูรณ์เข้าเขตอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ผ่านเลยไปเข้าเขตอำเภอมวกเหล็ก อำเภอกำแพงคอย อำเภอเมือง อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี และไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บริเวณที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำป่าสักเป็นบริเวณที่มีความอุดมสมบูรณ์มาก จึงมีประชากรเข้าไปตั้งถิ่นฐานกันอย่างแน่นหนาเพราะได้อาศัยน้ำในแม่น้ำป่าสักซึ่งมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี เพื่อให้ประโยชน์ทั้งในด้านการประกอบอาชีพ การคมนาคมขนส่ง การอุปโภคบริโภคด้วย

โดยแม่น้ำป่าสักมีลำน้ำสาขาที่สำคัญ ดังนี้

1. ห้วย (คลอง) มวกเหล็ก มีต้นกำเนิดอยู่บริเวณเขาอินทนิ อำเภอกำแพงคอยโดยจะไหลขึ้นไปทางเหนือซึ่งเป็นแนวแบ่งเขตจังหวัดนครราชสีมากับจังหวัดสระบุรี
2. ห้วยบ้านท่ามะปราง มีต้นน้ำเกิดจากบริเวณเขาโกรกสีดา อยู่ในท้องที่อำเภอกำแพงคอยไหลไปทางทิศตะวันตกไปบรรจบกับห้วยแห้ง ที่เกิดจากเทือกเขาเดียวกันที่บ้านท่ามะปราง และไหลเลยไปบรรจบกับห้วยตะเคียนจากนั้นไหลผ่านตำบลปากเพรียว
3. ห้วยใหญ่ มีต้นกำเนิดอยู่ที่เขาคลองใหญ่และเขาอินทนิ ในท้องที่อำเภอกำแพงคอยไหลลง มาทางทิศใต้ผ่านตำบลชะอมเข้าเขตอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

การพัฒนาแหล่งน้ำผิวดินพื้นที่จังหวัดสระบุรีส่วนมากดำเนินการโดยกรมชลประทานซึ่งมีทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค เพื่อการเกษตรและบางส่วนสามารถสนองต่อกิจกรรมของอุตสาหกรรมได้ด้วย โครงการชลประทาน ที่สำคัญหลายโครงการเป็นส่วนหนึ่งของโครงการชลประทานระดับภาค ได้แก่ โครงการชลประทานเจ้าพระยาใหญ่ โครงการชลประทานป่าสักใต้ โครงการชลประทานเริงราง เป็นต้น ซึ่งเป็นแหล่งชลประทานขนาดใหญ่ 5 โครงการ ขนาดเล็ก 45 โครงการ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 8 สถานี มีพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทานจำนวน 322,950 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24 ของพื้นที่เกษตรทั้งหมดของจังหวัด ที่เหนือเป็นพื้นที่ที่อาศัยน้ำฝน

3. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนชาติ นาวิรัตน์วิทยา (2549) ศึกษาเรื่อง “การรับรู้และความคาดหวังของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น” พบว่าการรับรู้ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้จำแนกตามเพศ ภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านสาธารณสุข จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้าน โครงสร้างพื้นฐาน และด้านสาธารณสุข ส่วนระดับความคาดหวัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังจำแนกตามเพศ อายุ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน รายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ร.ต.อ. เสน่ห์ พุ่มชะอ่อม (2541) ศึกษาเรื่อง “บทบาทของตำรวจกับคนเร่ร่อนจากชนบท ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบทบาทในอุดมคติ กับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่ถูกคาดหวังในมุมมองของคนเร่ร่อนที่อยู่ในสถานการณ์สงเคราะห์ของกรุงเทพมหานคร” พบว่า

1. บทบาทในอุดมคติของตำรวจ มีความขัดแย้งอย่างมากกับบทบาทที่ถูกคาดหวังจากคนเร่ร่อน เนื่องจากในการปฏิบัติหน้าที่โดยเคร่งครัด ตำรวจจะต้องจับกุมคนเร่ร่อน ตามพระราชบัญญัติควบคุมคนขอทาน พ.ศ. 2484 มาตรา 6 และมาตรา 7 แต่บทบาทที่ถูกคาดหวังจากคนเร่ร่อนก็ต้องการให้ตำรวจช่วยเหลือ เช่น ให้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำตัวกลับบ้านญาติ ช่วยหางานให้ทำ ช่วยเหลือคุ้มครองในฐานะที่เป็นพลเมืองคนหนึ่ง ไม่ต้องการให้จับกุมเป็นต้น

2. บทบาทที่เป็นจริงของตำรวจ มีความขัดแย้งอย่างมากกับบทบาทที่ถูกคาดหวังจากคนเร่ร่อน เนื่องจากในการปฏิบัติงานจริง ๆ ที่ตำรวจได้ปฏิบัติอยู่ คือการออกตรวจทั่วไปโดยเน้นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งเป็นงานหลักที่ตำรวจจะต้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ส่วนงานเกี่ยวกับคนเร่ร่อนนั้น จะถือเป็นกรณีที่ประชาชนมาแจ้ง หรือ ดำเนินการตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเป็นครั้งคราวเท่านั้น

3. บทบาทในอุดมคติของตำรวจ มีความขัดแย้งอย่างมากกับบทบาทที่เป็นจริงของตำรวจ เนื่องจากบทบาทที่เป็นจริงนั้น ตำรวจไม่ยอมจับคนเร่ร่อน ยกเว้น มีเงื่อนไขบังคับให้จับกุม มี 2 กรณี คือ กรณีจับกุมเมื่อมีคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา และกรณีมีประชาชนแจ้งจับกุม แต่บทบาทในอุดมคตินั้น ตำรวจจะต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2484 จับกุมคน

เร่ร่อน โดยไม่มีการละเว้น ก็จะต้องจับกุมตลอดเมื่อพบเห็นคนเร่ร่อนขอทาน ซึ่งมีความผิดตาม มาตรา 6 และ มาตรา 7

บุญยืน ผ่องใส (2548) ศึกษาเรื่อง “ศักยภาพของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วน ตำบลตามการรับรู้และความคาดหวังของประชาชน อำเภอ ลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี” พบว่า

1. ศักยภาพของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชน ด้านการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านสภาพแวดล้อมในองค์การ ด้านการบริหารจัดการองค์กร ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ด้านการบริหารศักยภาพของบุคคล ด้านการบริหารทีมงานหรือกลุ่ม อยู่ที่ระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อศักยภาพของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ศึกษาเปรียบเทียบ ตัวแปรต้นกับตัวแปรตามปัจจัยด้านต่าง ๆ พบว่า

ตัวแปรต้นด้านเพศ ความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนต่อศักยภาพของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล กับปัจจัยตัวแปรตามทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ตามความ คาดหวังอยู่ที่ระดับปานกลาง การรับรู้อยู่ระดับปานกลาง ความคาดหวังและการรับรู้ต่อ ศักยภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน

ตัวแปรต้นด้านอายุ ความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนต่อศักยภาพของ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล กับปัจจัยตัวแปรตามทุกด้าน มีความคิดเห็นไม่ แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารศักยภาพของบุคคลมีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอายุ 25 – 35 ปี กับผู้มีอายุมากกว่า 45 ปี ในด้านการบริหารศักยภาพของบุคคลและด้านบริหารทีมงานหรือกลุ่มมี ความแตกต่างกันพบว่าเป็นเหตุผลเดียวกันกับความคาดหวังของประชาชน ดังนั้นคณะกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ต้องปรับปรุงการบริหาร ศักยภาพของบุคคลและการบริหารทีมงานหรือกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการ ทำงาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคาดหวังและการรับรู้ของประชาชน

ตัวแปรต้นด้านวุฒิการศึกษา ความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนต่อ ศักยภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ปัจจัยตัวแปรตามทุกด้านมี ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แบบสอบถามที่ได้ศึกษามา ก็มีความแตกต่างกัน ในด้านระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี-สูงกว่าปริญญาตรี ทำให้คณะกรรมการองค์การบริหารส่วน ตำบล อำเภอลำลูกกา ต้องนำไปพัฒนาปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานในทุกด้านของศักยภาพ

ตัวแปรต้นด้านรายได้ ความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนต่อศักยภาพ ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าปัจจัยตัวแปรตามการบริหารองค์การ

บริหารส่วนตำบลด้านต่าง ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการบริหารศักยภาพของบุคคลมีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท กับ 5,000-6,500 บาท จากผลการวิเคราะห์นี้บ่งได้ว่ารายได้ ไม่กำหนดศักยภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล แต่เป็นตัวชี้วัดถึงผู้ที่มีตำแหน่งสูง มีรายได้สูงจะเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กร

สรวยทิพย์ ภู่อุทยาน (2541) ศึกษาเรื่อง “การรับรู้บทบาทที่กำหนด บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในสถานีนอนามัย เขตภาคตะวันออก” พบว่า

1. ระดับการรับรู้บทบาท กำหนด บทบาทที่คาดหวัง และ บทบาทที่เป็นจริง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกบทบาท โดยที่บทบาทที่คาดหวังมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการรับรู้บทบาทที่กำหนด และบทบาทที่ปฏิบัติจริง
2. ระดับการรับรู้บทบาทที่กำหนด บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงในหลายด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาทที่กำหนด บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงด้านบริการที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงทุกบทบาท โดยบทบาทที่คาดหวังด้านบริการมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และจัดอยู่ในระดับสูงเพียงด้านเดียว แสดงว่าบทบาทด้านบริการเป็นบทบาทที่พยายามที่ปฏิบัติงานในสถานีนอนามัยเข้าใจ และตระหนักว่าควรปฏิบัติรวมทั้งมีการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารมากด้วย
3. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างการรับรู้บทบาทที่กำหนด กับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในภาพรวม พบว่าทุกบทบาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ที่ว่า “การรับรู้บทบาทที่กำหนด บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในภาพรวมแตกต่างกัน”
4. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างการรับรู้บทบาท ที่กำหนด บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านการบริหาร พบว่า ทุกบทบาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อ 2 ที่ว่า “การรับรู้บทบาทที่กำหนด บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านบริหารแตกต่างกัน
5. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างการรับรู้บทบาทที่กำหนด บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านบริการ พบว่าทุกบทบาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ที่ว่า “การรับรู้บทบาทที่กำหนด บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านการบริการแตกต่างกัน” โดยบทบาทที่คาดหวังด้านบริการมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า การรับรู้บทบาทที่กำหนด
6. เปรียบเทียบการรับรู้บทบาทที่กำหนด บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการ พบว่า ทุกบทบาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่

4 ที่ว่า “การรับรู้บทบาทที่กำหนดด้านวิชาการ บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านวิชาการแตกต่างกัน” โดยการรับรู้บทบาทที่กำหนดด้านวิชาการ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าบทบาทที่คาดหวัง อาจเนื่องมาจากบทบาทด้านวิชาการที่กำหนดไว้ในบทบาทหน้าที่และมาตรฐานบริการของสถานอนามัยไม่ชัดเจนพอที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ จึงทำให้การรับรู้บทบาท ที่กำหนดด้านวิชาการน้อย แต่ความคาดหวังบทบาทด้านวิชาการมีคะแนนเฉลี่ยสูง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า พยาบาลที่ปฏิบัติงานในสถานอนามัยมีความคาดหวังในบทบาทสูงกว่าการรับรู้บทบาทที่กำหนด และบทบาทที่ปฏิบัติจริงทั้งด้านการบริหาร บริการ และวิชาการ นอกจากนี้บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการให้บริการทางห้องปฏิบัติการและด้านวิชาการในงานวิจัยมีการปฏิบัติจริงในระดับต่ำ

วรลณี วิริยานันตะ (2547) ศึกษาเรื่อง “การรับรู้บทบาทและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชนภาคตะวันออก” พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้บทบาทด้านบริการมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้บทบาทอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้บทบาทด้านบริหารและด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และ ระดับสูง ค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทที่ปฏิบัติจริงทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้บทบาทโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทที่ปฏิบัติจริง ของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการรับรู้บทบาท และบทบาทที่ปฏิบัติจริงทั้งรายด้าน และโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้บทบาทและบทบาทหน้าที่ที่ปฏิบัติจริงจำแนกตาม อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์ทำงานในศูนย์สุขภาพชุมชน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนพยาบาลวิชาชีพที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้บทบาท และบทบาทหน้าที่ที่ปฏิบัติจริงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดสระบุรี จำนวนทั้งสิ้น 607,401 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดสระบุรี จำนวน 400 คน ที่ได้มาจากการคำนวณ โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้ (Taro Yamane 1967 อ้างถึงใน รังสรรค์ ประเสริฐศรี 2548 : 42)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย

$$n = \text{จำนวนของขนาดตัวอย่าง}$$
$$N = \text{จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา}$$
$$e = \text{ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ โดยกำหนดให้มีค่าเท่ากับ .05}$$

แทนค่า

$$n = \frac{607,401}{1 + (607,401 \times 0.05^2)}$$
$$n = 400$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงเท่ากับ 400 ตัวอย่าง

1.3 ตัวแปรของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดประเภทของตัวแปร ดังนี้

1.3.1 **ตัวแปรต้น** (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และ สถานภาพสมรส

1.3.2 **ตัวแปรตาม** (Dependent Variables) ได้แก่ การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาการสาธารณสุข

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามปัญหา วัตถุประสงค์ แนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมตัวแปร ตามกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

2.1 **ลักษณะของแบบสอบถาม** เป็นแบบปลายปิด แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

2.1.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพสมรส โดยให้กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบให้ตรงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตนเอง

2.1.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น

2.1.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น

2.1.4 ตอนที่ 4 เป็นการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 **การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา** ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ คือ

2.2.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ โดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่าง ๆ หลังจากนั้นได้กำหนดรูปแบบและเนื้อหา รวมถึงกำหนดลักษณะของถ้อยคำและภาษาให้สอดคล้องกับรูปแบบและลักษณะ

2.2.2 ตรวจสอบเนื้อหา ความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา ตลอดจนลักษณะของความสอดคล้องต่าง ๆ ของแบบสอบถาม

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ได้กำหนดไว้แล้ว มาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และขอคำแนะนำในเบื้องต้น

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิในด้านงานวิจัยเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของมาตรวัดไปทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำกลับมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

2.2.5 การหาความเชื่อถือ (Reliability) ได้กระทำโดยนำไปทดสอบใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทุกฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 และทำการตัดข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับแบบสอบถามแต่ละข้อนั้น ๆ ออก แล้วจึงนำมาปรับปรุงแบบสอบถามให้มีประสิทธิภาพ จัดทำเป็นฉบับจริง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาศึกษาในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีทั้งข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งแต่ละประเภทมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการ แหล่งข้อมูล ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ฯลฯ

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นการรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลโดยตรงจากกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ที่กำหนดไว้ในขอบเขตการวิจัย โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามโดยทันที

3.2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ขอความอนุเคราะห์ขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจาก นายรัชชัย เทิดเผ่าไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการตอบแบบสอบถาม

3.2.2 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาโดยมีความสมบูรณ์ จำนวน 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการพรรณนาประกอบตาราง โดยทำการประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลลงเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลในแบบสอบถาม

4.2 บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูล และเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ

4.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4.4 ประมวลผลข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

4.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

4.5.1 วิเคราะห์ตัวแปรต้น โดยใช้ค่า ร้อยละ

4.5.2 วิเคราะห์ตัวแปรตาม โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(Standard Division)

ข้อมูลของคำถามในแบบสอบถามจะมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกตอบ ได้ 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	5
มาก	ให้น้ำหนักคะแนน	4
ปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนน	3
น้อย	ให้น้ำหนักคะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	1

เกณฑ์การแปรผล ค่าคะแนนของตัวแปรความรู้ ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ตามบทบาทที่เป็นจริง บทบาทที่รับรู้ และบทบาทที่คาดหวังจะให้แปรเป็นผล โดยถือคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{พิสัย (Range)} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย คือ

4.25 - 5.00	อยู่ในระดับคะแนน	มากที่สุด
3.43 - 4.23	อยู่ในระดับคะแนน	มาก
2.62 - 3.42	อยู่ในระดับคะแนน	ปานกลาง
1.81 - 2.61	อยู่ในระดับคะแนน	น้อย
1.00 - 1.80	อยู่ในระดับคะแนน	น้อยที่สุด

4.6 การทดสอบสมมติฐานให้ค่าที (T - Test) และ การใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

4.7 นำเสนอผลการศึกษาวิจัย บทสรุป และ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาเรื่อง “การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น” เป็นผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม จำนวน 400 ราย การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการรับรู้ของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ (N = 400)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	180	45.00
หญิง	220	55.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศชาย ร้อยละ 45 และ เพศหญิง ร้อยละ 55

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ (N = 400)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 – 30 ปี	128	32.00
31 – 40 ปี	130	32.50
41 – 50 ปี	74	18.50
51 ปีขึ้นไป	68	17.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 32.50 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 18 – 30 ปี ร้อยละ 32.00 อายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 18.50 และ อายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 17.00

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา สูงสุด (N = 400)

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	79	19.75
มัธยมศึกษา	68	17.00
ปวช./ปวส.	103	25.75
ปริญญาตรี	131	32.75
สูงกว่าปริญญาตรี	19	4.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่าประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 32.75 รองลงมา ระดับ ปวช./ปวส. ร้อยละ 25.75 ประถมศึกษา ร้อยละ 19.75 มัธยมศึกษา ร้อยละ 17.00 และ สูงกว่าปริญญาตรี (ปริญญาโท / เอก) ร้อยละ 4.75

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
(N = 400)

รายได้เฉลี่ย/เดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	98	24.50
5,001 – 10,000 บาท	111	27.75
10,001 – 15,000 บาท	120	30.00
15,000 บาทขึ้นไป	71	17.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 30.00 รองลงมาคือ 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 27.75 ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 24.50 และ 15,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 17.75

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพสมรส
(N=400)

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	179	44.75
แต่งงาน	169	42.25
หม้าย / หย่าร้าง	52	13.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีสถานภาพโสด ร้อยละ 44.75 รองลงมา คือ แต่งงาน ร้อยละ 42.25 และ หม้าย / หย่าร้าง ร้อยละ 13.00

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการรับรู้ ของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น

ตารางที่ 4.6 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

รายการ	ระดับการรับรู้ ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.	แปรความหมาย ระดับความต้องการ	
1. การสร้างและบำรุงรักษา ทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อ ระหว่างองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นอื่น	3.24	0.92	ปานกลาง	1
รวม	3.24	0.92	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับการรับรู้ ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลางมี 1 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การสร้างและบำรุงทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

ตารางที่ 4.7 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาสังคม

รายการ	ระดับการรับรู้ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย ระดับความต้องการ	
1. การจัดการศึกษา	3.62	0.78	มาก	1
2. การส่งเสริมการศึกษา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น	3.58	0.90	มาก	2
3. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.49	0.94	มาก	3
4. การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส	3.22	0.89	ปานกลาง	4
รวม	3.47	0.87	มาก	-

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับการรับรู้ ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากประเด็นมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 การจัดการศึกษา

ประเด็นที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

ประเด็นที่ 3 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประเด็นที่ 4 การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

ตารางที่ 4.8 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

รายการ	ระดับการรับรู้ ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย ระดับความต้องการ	
1. การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม	3.49	1.00	มาก	2
2. การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ	3.04	1.12	ปานกลาง	4
3. การส่งเสริมการท่องเที่ยว	3.52	0.77	มาก	1
4. การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง	3.49	0.89	มาก	3
รวม	3.38	0.94	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับการรับรู้ ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับจากประเด็นมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 การส่งเสริมการท่องเที่ยว

ประเด็นที่ 2 การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม

ประเด็นที่ 3 การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

ประเด็นที่ 4 การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

ตารางที่ 4.9 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายชื่อในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รายการ	ระดับการรับรู้ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่ระดับความต้องการ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	
1. การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา ป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.94	0.86	มาก	1
2. การจัดตั้งและดูแลแหล่งบ่อน้ำบาดาลเสียรวม	3.01	0.96	ปานกลาง	4
3. การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม	3.46	0.84	มาก	2
4. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ	3.41	1.01	ปานกลาง	3
รวม	3.45	0.91	มาก	-

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับการรับรู้ ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากประเด็นมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา ป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่ 2 การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม

ประเด็นที่ 3 การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ

ประเด็นที่ 4 การจัดตั้งและดูแลแหล่งบ่อน้ำบาดาลเสียรวม

ตารางที่ 4.10 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ

รายการ	ระดับการรับรู้ ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่ ระดับความต้องการ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	
1. การประสานการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัด	3.27	1.00	ปานกลาง	3
2. การสนับสนุนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในการ พัฒนาท้องถิ่น	3.02	1.08	ปานกลาง	4
3. การประสานงานและให้ ความร่วมมือในการปฏิบัติ หน้าที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	2.89	1.07	ปานกลาง	5
4. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิ เสรีภาพของประชาชน	3.68	0.91	มาก	1
5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนา ท้องถิ่น	3.32	0.89	ปานกลาง	2
รวม	3.23	0.99	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับการรับรู้ ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับจากประเด็นมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ประเด็นที่ 2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ประเด็นที่ 3 การประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

ประเด็นที่ 4 การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น

ประเด็นที่ 5 การประสานงานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.11 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาการสาธารณสุข

รายการ	ระดับการรับรู้ ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่ ระดับความต้องการ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	
1. การรักษาพยาบาลการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ	3.24	1.01	ปานกลาง	1
รวม	3.24	1.01	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาการสาธารณสุข โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับการรับรู้ ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุม โรคติดต่อ

ตารางที่ 4.12 ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายด้าน โดยภาพรวม

รายการ	ระดับการรับรู้ ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่ ระดับความต้องการ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	
1. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	3.24	0.92	ปานกลาง	5
2. ด้านการพัฒนาสังคม	3.47	0.87	มาก	1
3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.38	0.94	ปานกลาง	3
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.45	0.91	มาก	2
5. ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ	3.23	0.99	ปานกลาง	6
6. ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข	3.24	1.01	ปานกลาง	4
รวม	3.33	0.94	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการรับรู้ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับการรับรู้ ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากประเด็นมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านการพัฒนาสังคม

ประเด็นที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่ 3 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

ประเด็นที่ 4 ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข

ประเด็นที่ 5 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ประเด็นที่ 6 ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น

ตารางที่ 4.13 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

รายการ	ระดับความคาดหวัง ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่ ระดับความต้องการ
	$\bar{x}$	S.D.	แปรความหมาย	
1. การสร้างและบำรุงรักษา ทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อ ระหว่างองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นอื่น	3.54	0.90	มาก	1
รวม	3.54	0.90	มาก	-

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับความคาดหวัง ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากมี 1 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การสร้างและบำรุงทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

ตารางที่ 4.14 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาสังคม

รายการ	ระดับความคาดหวัง ของประชาชน (N=400)		แปรความหมาย ระดับความต้องการ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.		
1. การจัดการศึกษา	4.17	0.77	มาก	1
2. การส่งเสริมการกีฬา จารีต ประเพณี และวัฒนธรรมอันดี งามของท้องถิ่น	4.03	0.91	มาก	2
3. การป้องกันและบรรเทาสา ธารภัย	3.65	0.90	มาก	4
4. การสังคมสงเคราะห์ การ พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส	3.92	0.84	มาก	3
รวม	3.94	0.85	มาก	-

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อ
บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาสังคม โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับความคาดหวัง ต่อบทบาทขององค์การ
บริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากประเด็นมากไป
หาน้อย ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 การจัดการศึกษา

ประเด็นที่ 2 การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของ
ท้องถิ่น

ประเด็นที่ 3 การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และ
ผู้ด้อยโอกาส

ประเด็นที่ 4 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ตารางที่ 4.15 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

รายการ	ระดับความคาดหวัง ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่ ระดับความต้องการ
	$\bar{X}$	S.D.	แปรความหมาย	
1. การส่งเสริมการพัฒนา เทคโนโลยีที่เหมาะสม	4.10	0.83	มาก	2
2. การจัดการและดูแลสถานี ขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ	3.76	0.93	มาก	4
3. การส่งเสริมการท่องเที่ยว	4.15	0.87	มาก	1
4. การจัดตั้งและดูแลตลาด กลาง	4.06	0.73	มาก	3
รวม	4.01	0.84	มาก	-

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากประเด็นมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 การส่งเสริมการท่องเที่ยว

ประเด็นที่ 2 การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม

ประเด็นที่ 3 การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

ประเด็นที่ 4 การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

ตารางที่ 4.16 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

รายการ	ระดับความคาดหวัง ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่ ระดับความต้องการ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	
1. การคุ้มครอง ดูแล และ บำรุงรักษา ป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	4.18	0.76	มาก	1
2. การจัดตั้งและดูแลแหล่ง บ่อน้ำบาดาลเสียรวม	3.44	0.81	มาก	4
3. การกำจัดขยะมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูลรวม	3.80	0.86	มาก	3
4. การจัดการสิ่งแวดล้อมและ มลพิษต่าง ๆ	4.11	0.85	มาก	2
รวม	3.88	0.82	มาก	-

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่า ประเด็นที่เกี่ยวกับความคาดหวัง ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากประเด็นมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา ป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่ 2 การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ

ประเด็นที่ 3 การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม

ประเด็นที่ 4 การจัดตั้งและดูแลแหล่งบ่อน้ำบาดาลเสียรวม

ตารางที่ 4.17 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหาร
จัดการ

รายการ	ระดับความคาดหวังของประชาชน (N=400)			ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.	แปรความหมายระดับ ความต้องการ	
1. การประสานการจัดทำแผนพัฒนา จังหวัด	3.70	0.88	มาก	3
2. การสนับสนุนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น	3.54	0.90	มาก	4
3. การประสานงานและให้ความ ร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.44	0.98	มาก	5
4. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความ เสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของ ประชาชน	3.89	1.01	มาก	2
5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น	4.12	0.82	มาก	1
รวม	3.73	0.91	มาก	-

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากประเด็นมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ประเด็นที่ 2 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

- ประเด็นที่ 3 การประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
 ประเด็นที่ 4 การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น
 ประเด็นที่ 5 การประสานงานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 4.18 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
 ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายชื่อในด้านการพัฒนาการสาธารณสุข

รายการ	ระดับความคาดหวัง ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย ระดับความต้องการ	
1. การรักษาพยาบาลการ ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ	3.80	0.94	มาก	1
รวม	3.80	0.94	มาก	-

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาการสาธารณสุข โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับความคาดหวัง ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากมี 1 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

ตารางที่ 4.19 ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกเป็นรายด้านโดยภาพรวม

รายการ	ระดับความคาดหวัง ของประชาชน (N=400)			ลำดับที่ ระดับความต้องการ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	
1. ด้านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน	3.54	0.90	มาก	6
2. ด้านการพัฒนาสังคม	3.94	0.86	มาก	2
3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	4.01	0.84	มาก	1
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3.88	0.82	มาก	3
5. ด้านการพัฒนาการเมืองและ การบริหารจัดการ	3.73	0.91	มาก	5
6. ด้านการพัฒนาการ สาธารณสุข	3.80	0.94	มาก	4
รวม	3.82	0.88	มาก	-

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อ
บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าประเด็นที่เกี่ยวกับความคาดหวัง ต่อบทบาทขององค์การ
บริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากประเด็นมากไป
หาน้อย ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

ประเด็นที่ 2 ด้านการพัฒนาสังคม

ประเด็นที่ 3 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่ 4 ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข

ประเด็นที่ 5 ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ

ประเด็นที่ 6 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการรับรู้และความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
สระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามเพศ

การรับรู้	เพศชาย(N=400)		เพศหญิง(N=400)		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน	3.61	0.93	4.01	0.83	-1.45	0.17
2. ด้านการพัฒนาสังคม	3.28	0.74	3.43	0.81	-0.66	0.53
3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.29	0.80	3.22	0.83	0.29	0.79
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3.50	0.77	3.18	0.61	1.42	0.17
5. ด้านการพัฒนาการเมือง และการบริหารจัดการ	3.34	0.77	3.27	0.95	0.28	0.80
6. ด้านการพัฒนาการ สาธารณสุข	3.48	0.89	3.63	0.97	-0.56	0.60
รวม	3.62	0.52	3.71	0.47	-0.60	0.57

*p < .05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วน
จังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง โดยภาพรวมและรายด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
สระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามอายุ

การรับรู้	18-31ปี (N=400)		31-40ปี (N=400)		41-50ปี (N=400)		50ปีขึ้นไป (N=400)		F	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
	1. ด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	3.68	0.79	3.73	0.91	3.59	0.91	3.51		
2. ด้านการพัฒนาสังคม	3.26	0.87	3.43	0.72	3.13	0.75	2.39	0.54	1.95	0.14
3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.51	0.51	3.43	0.79	2.98	0.72	2.14	0.54	3.26	0.04*
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3.26	0.26	3.53	0.72	3.35	0.86	2.51	0.36	1.47	0.24
5. ด้านการพัฒนาการเมือง และการบริหารจัดการ	3.34	1.04	3.50	0.73	3.00	0.82	2.21	0.80	3.54	0.03*
6. ด้านการพัฒนาการ สาธารณสุข	4.01	1.01	3.65	0.80	3.22	0.99	2.01	0.01	3.61	0.03*
รวม	3.66	0.29	3.70	0.53	3.51	0.49	3.34	0.57	0.90	0.46

*p < .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามอายุ ของประชาชนที่มีอายุ 18 - 30 ปี 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี และ 50 ปี ขึ้นไป โดยภาพรวมและรายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการรับรู้ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ของประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 - 30 ปี จะมีการรับรู้มากกว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี และ 50 ปี ขึ้นไป

ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการรับรู้ ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จะมีการรับรู้มากกว่าประชาชนที่มีอายุ 18 - 30 ปี 41 - 50 ปี และ 50 ปี ขึ้นไป

ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการรับรู้ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ของประชาชน ที่มีอายุ 18 - 30 ปี จะมีการรับรู้มากกว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี และ 50 ปี ขึ้นไป

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

การรับรู้	ประถม (N=400)		มัธยม (N=400)		ปวช/ปวส (N=400)		ปริญญาตรี (N=400)		สูงกว่า ป.ตรี (N=400)		F	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	4.01	0.01	3.74	0.89	2.51	0.92	3.71	0.87	2.49		
2. ด้านการพัฒนาสังคม	3.89	0.79	3.31	0.73	2.82	0.84	3.29	0.73	2.80	0.82	2.18	0.13
3. ด้านการพัฒนา เศรษฐกิจ	3.76	0.61	3.26	0.82	3.01	0.47	3.24	0.80	2.99	0.45	1.00	0.37
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3.95	0.89	3.44	0.73	3.01	0.97	3.42	0.71	2.99	0.95	1.65	0.19
5. ด้านการพัฒนาการเมือง และการบริหารจัดการ	3.81	1.09	3.31	0.77	3.06	1.07	3.29	0.75	3.04	1.05	0.99	0.39
6. ด้านการพัฒนาการ สาธารณสุข	4.51	1.01	3.47	0.87	3.01	0.83	3.45	0.85	2.99	0.81	3.43	0.03*
รวม	4.14	0.53	3.61	0.50	3.49	0.34	3.59	0.48	3.47	0.32	2.43	0.10

*p < .05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา ประถม มัธยม ปวช./ปวส. ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมและรายด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาการเมือง และการบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการรับรู้ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จะมีการรับรู้มากกว่าประชาชนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปวช./ปวส. ปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี

ด้านการพัฒนาสาธารณสุข พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการรับรู้ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ของประชาชนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จะมีการรับรู้มากกว่าประชาชนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปวช./ปวส. ปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
สระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การรับรู้	ต่ำกว่า 5,000 (N=400)		5,001- 10,000 (N=400)		10,001- 15,000 (N=400)		15,001 ขึ้น ไป (N=400)		F	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	3.60	0.92	4.00	0.82	3.62	0.94	4.02	0.84	-1.46	0.18
2. ด้านการพัฒนาสังคม	3.27	0.73	3.42	0.80	3.29	0.75	3.44	0.82	-0.67	0.54
3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.28	0.79	3.21	0.83	3.30	0.81	3.23	0.84	0.28	0.80
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3.49	0.78	3.17	0.60	3.51	0.78	3.19	0.62	1.41	0.18
5. ด้านการพัฒนาการเมือง และการบริหารจัดการ	3.33	0.76	3.26	0.94	3.35	0.78	3.28	0.96	0.27	0.81
6. ด้านการพัฒนาการ สาธารณสุข	3.47	0.88	3.62	0.96	3.49	0.90	3.64	0.98	-0.57	0.61
รวม	3.61	0.51	3.70	0.46	3.63	0.53	3.72	0.48	-0.61	0.58

*p < .05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000.-บาท , 5,001.-10,000.-, 10001-15,000.- และ 15,001 บาทขึ้นไป โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
สระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามสถานภาพสมรส

การรับรู้	โสด (N=400)		แต่งงาน (N=400)		หม้าย (N=400)		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	3.74	0.92	3.60	0.92	3.52	2.14	0.16	0.96
2. ด้านการพัฒนาสังคม	3.44	0.73	3.14	0.76	2.40	0.55	1.96	0.15
3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.44	0.80	2.99	0.73	2.15	0.55	3.27	0.24
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.54	0.73	3.36	0.87	2.52	0.37	1.48	0.25
5. ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ	3.51	0.74	3.01	0.83	2.21	0.81	3.55	0.23
6. ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข	3.66	0.81	3.23	1.00	2.02	0.02	3.62	0.23
รวม	3.71	0.54	3.52	0.50	3.35	0.58	0.91	0.67

*p < .05

จากตารางที่ 4.24 พบว่า การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพสมรส โสด แต่งงาน และหม้าย โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วน
จังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามเพศ

ความคาดหวัง	เพศชาย(N=400)		เพศหญิง(N=400)		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	3.79	0.91	3.93	0.65	-0.57	0.59
2. ด้านการพัฒนาสังคม	3.99	0.66	4.14	0.59	-0.79	0.45
3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.72	0.65	3.99	0.67	-1.40	0.18
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.89	0.73	4.16	0.43	-1.36	0.19
5. ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ	3.85	0.71	3.99	0.48	-0.73	0.48
6. ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข	4.08	0.91	4.55	0.67	-1.79	0.09
รวม	3.37	0.66	3.33	0.73	0.20	0.86

*p < .05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามอายุ

ความคาดหวัง	18-31ปี		31-40ปี		41-50ปี		50ปีขึ้นไป		F	p
	(N=400)		(N=400)		(N=400)		(N=400)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	3.68	0.59	3.86	0.82	3.69	1.07	4.01	0.01	0.24	0.89
2. ด้านการพัฒนาสังคม	3.76	0.44	4.02	0.65	4.00	0.67	4.64	0.19	0.80	0.51
3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.93	0.30	3.73	0.71	3.79	0.60	4.14	0.19	0.32	0.83
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	4.01	0.67	3.94	0.72	3.88	0.65	4.39	0.19	0.35	0.81
5. ด้านการพัฒนาการเมือง และการบริหารจัดการ	3.94	0.32	3.86	0.73	3.87	0.61	4.11	0.15	0.11	0.97
6. ด้านการพัฒนาการ สาธารณสุข	4.34	1.13	4.16	0.82	4.06	1.04	5.01	0.01	0.76	0.54
รวม	3.40	0.56	3.50	0.62	3.14	0.70	2.35	0.20	3.27	0.04*

*p < .05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามอายุ ของประชาชนที่มีอายุ 18 - 30 ปี 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยความคาดหวังที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนที่มีอายุ 31 - 40 ปี จะมีความคาดหวังมากกว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 - 30 ปี 41 - 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป ส่วนรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วน
จังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ความคาดหวัง	ประถม (N=400)		มัธยม (N=400)		ปวช./ปวส. (N=400)		ปริญญาตรี (N=400)		สูงกว่าป.ตรี (N=400)		F	P
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
	1. ด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	4.51	0.59	3.76	0.87	4.01	0.83	3.74	0.85	3.99		
2. ด้านการพัฒนาสังคม	4.26	0.62	3.99	0.65	4.26	0.55	3.97	0.63	4.24	0.53	0.64	0.54
3. ด้านการพัฒนา เศรษฐกิจ	4.32	0.53	3.72	0.66	4.01	0.47	3.70	0.64	3.99	0.45	2.01	0.15
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	4.45	0.56	3.91	0.69	3.82	0.70	3.89	0.67	3.80	0.68	1.26	0.30
5. ด้านการพัฒนาการเมือง และการบริหารจัดการ	4.36	0.45	3.83	0.68	3.96	0.54	3.82	0.66	3.94	0.52	1.22	0.32
6. ด้านการพัฒนาการ สาธารณสุข	5.01	0.01	4.11	0.88	4.26	0.97	4.09	0.86	4.24	0.95	2.23	0.14
รวม	3.89	0.74	3.36	0.65	2.96	0.78	3.34	0.63	2.94	0.76	2.13	0.14

*p < .05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยม ปวช./ปวส. ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วน
จังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความคาดหวัง	ต่ำกว่า 5,000 (N=400)		5,001- 10,000 (N=400)		10,001- 15,000 (N=400)		15,001 ขึ้น ไป (N=400)		F	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน	3.80	0.92	3.94	0.66	3.78	0.90	3.92	0.64	-0.58	0.60
2. ด้านการพัฒนาสังคม	4.00	0.67	4.15	0.60	3.38	0.65	4.13	0.58	-0.80	0.46
3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.73	0.66	4.00	0.68	3.71	0.64	3.98	0.66	-1.41	0.19
4. ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3.90	0.74	4.17	0.44	3.88	0.72	4.15	0.42	-1.37	0.20
5. ด้านการพัฒนาการเมือง และการบริหารจัดการ	3.86	0.72	4.00	0.49	3.84	0.70	3.38	0.47	-0.74	0.49
6. ด้านการพัฒนาการ สาธารณสุข	4.09	0.92	4.56	0.68	4.07	0.92	4.54	0.66	-1.80	0.10
รวม	3.38	0.67	3.34	0.74	3.36	0.65	3.32	0.72	0.19	0.87

*p < .05

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000.- บาท , 5,001 - 10,000.- , 10,001-15,000.- , 15,001.- บาท ขึ้นไป โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วน
จังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามสถานภาพสมรส

ความคาดหวัง	โสด (N=400)		แต่งงาน (N=400)		หม้าย (N=400)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	3.87	0.83	3.70	1.08	4.02		
2. ด้านการพัฒนาสังคม	4.03	0.66	4.01	0.68	4.65	0.20	0.81	0.52
3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.74	0.72	3.80	0.61	4.15	0.20	0.33	0.84
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.95	0.73	3.89	0.66	4.40	0.20	0.36	0.82
5. ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ	3.87	0.74	3.88	0.62	4.12	0.16	0.12	0.98
6. ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข	4.17	0.83	4.07	1.05	5.02	0.02	0.77	0.55
รวม	3.51	0.63	3.15	0.71	2.36	0.21	3.28	0.24

*p < .05

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพสมรส โสด แต่งงาน และหม้าย โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น” สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น

1.1.2 เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น

1.1.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดสระบุรี จำนวน 13 อำเภอ มีจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้รับกลับมา 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่า t-test ค่า F-test และความวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One - way ANOVA

1.3 ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1.3.1 การรับรู้บทบาทในภาพรวม การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3.2 การรับรู้บทบาทแยกเป็นรายด้าน การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น รายด้านที่อยู่ระดับมาก มี 2 ด้านด้วยกัน โดยเรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ

- 1) ด้านการพัฒนาสังคม
  - 2) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- และที่เหลืออีก 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ
- 3) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
  - 4) ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข
  - 5) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
  - 6) ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ

1.3.3 การรับรู้บทบาทรายด้านแยกเป็นกลุ่มงานย่อย

1) การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย 4 อันดับ คือ

- (1) การจัดการศึกษา
- (2) การส่งเสริมการศึกษา จารีต ประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงานของท้องถิ่น
- (3) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (4) การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา และ

ผู้ด้อยโอกาส

2) การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย 4 อันดับ คือ

(1) การคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- (2) การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
- (3) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
- (4) การจัดตั้งและดูแลแหล่งบำบัดน้ำเสียรวม

3) การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย 4 อันดับ คือ

- (1) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (2) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- (3) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

(4) การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

4) การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาการสาธารณสุข ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีงานที่เกี่ยวข้อง 1 งาน คือ การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

5) การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีงานที่เกี่ยวข้อง 1 งาน คือ การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

6) การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย 5 อันดับ คือ

- (1) การส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (2) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
- (3) การประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
- (4) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- (5) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3.4 ความคาดหวังที่มีบทบาทในภาพรวม ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3.5 ความคาดหวังที่มีต่อบทบาทแยกเป็นรายด้าน ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นรายด้าน ทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ

- 1) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
- 2) ด้านการพัฒนาสังคม
- 3) ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข
- 5) ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ
- 6) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

1.3.6 ความคาดหวังที่มีต่อบทบาทรายด้านแยกเป็นกลุ่มงานย่อย

1) ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 4 อันดับ คือ

- (1) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (2) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- (3) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
- (4) การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

2) ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการพัฒนาสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 4 อันดับ คือ

- (1) การจัดการศึกษา
- (2) การส่งเสริมการกีฬา จารีต ประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงานของท้องถิ่น
- (3) การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา และผู้

ด้อยโอกาส

- (4) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3) ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 4 อันดับ คือ

(1) การคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- (2) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
- (3) การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
- (4) การจัดตั้งและดูแลแหล่งบำบัดน้ำเสียรวม

4) ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านสาธารณสุขภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีงานที่เกี่ยวข้อง 1 งาน คือ การรักษาพยาบาล การป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ

5) ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 อันดับ คือ

(1) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
 (2) การส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของ
 ประชาชน

(3) การประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
 (4) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น
 (5) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่น

6) ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
 สระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
 โดยมีงานที่เกี่ยวข้อง 1 งาน คือ การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่าง
 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

เปรียบเทียบการรับรู้ของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การ
 บริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด
 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ สถานภาพสมรส

การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการ
 พัฒนาท้องถิ่นระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยภาพรวม และ รายด้าน ทุกด้าน แตกต่างกันอย่าง
 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการ
 พัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 - 30 ปี ระหว่าง 31 - 40 ปี
 ระหว่าง 41 - 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมและรายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้าน
 การพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านพัฒนาการเมืองและ
 การบริหารจัดการ ด้านการสาธารณสุข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยด้านการพัฒนาเศรษฐกิจประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 - 30 ปี จะมีการรับรู้มากกว่า
 ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี และอายุ 51 - 60 ปี ด้านพัฒนาการเมืองและการบริหาร
 จัดการ พบว่าประชาชนที่มีอายุ 31 - 40 ปี จะมีการรับรู้มากกว่าประชาชนที่อายุ 18 - 30 ปี อายุ
 ระหว่าง 41 - 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป และด้านการพัฒนาสาธารณสุขพบว่า ประชาชนที่มีอายุ 18
 - 30 ปี จะมีการรับรู้มากกว่า ประชาชนที่มีอายุ ระหว่าง 31 - 40 ปี ระหว่าง 41 - 50 ปี และ อายุ 51
 ปีขึ้นไป

การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่าการรับรู้ทุกด้านโดยภาพรวมและรายด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการสาธารณสุข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ประชาชนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จะมีการรับรู้มากกว่า ประชาชนที่สำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา ปวช./ปวส. ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีและด้านการพัฒนาสาธารณสุขพบว่า ประชาชนที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จะมีการรับรู้มากกว่าประชาชนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปวช./ปวส. ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี (ปริญญาโท/ปริญญาเอก)

การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ สถานภาพสมรส

ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยภาพรวม และ รายด้าน ทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 – 30 ปี ระหว่าง 31 – 40 ปี ระหว่าง 41 – 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมความคาดหวังของประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จะมีความคาดหวังมากกว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 – 30 ปี ระหว่าง 41 – 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป ส่วนรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง “การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น” พบประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 การรับรู้บทบาทในภาพรวม การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ

2.2 ความคาดหวังที่มีต่อบทบาทแยกเป็นรายด้าน ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นรายด้าน ทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

2.3 ผลการเปรียบเทียบ การรับรู้ของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ สถานภาพสมรส ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาสาธารณสุข สรุปได้ ดังนี้

2.3.1 การรับรู้ของประชาชนในจังหวัดสระบุรี จำแนกตาม เพศ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาการสาธารณสุข

พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ธนชาติ นาวิรัตน์ นวทยา (2549) เรื่อง “ การรับรู้และคาดหวังของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีมีการพัฒนาบทบาท ในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ประชาชนทั้งเพศชาย และเพศหญิงรับรู้ในบทบาท ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ

2.3.2 การรับรู้ของประชาชนในจังหวัดสระบุรี จำแนกตาม อายุ ด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ธนชาติ นาวิรัตน์ นวทยา (2549) เรื่อง “ การรับรู้และคาดหวังของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในการ พัฒนาท้องถิ่น” และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีมีการพัฒนาบทบาท ในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ประชาชนอายุ 18 – 30 ปี 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป รับรู้ในบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจและด้านการสาธารณสุข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยประชาชนที่มีอายุ 18 – 30 ปี จะมีการรับรู้มากกว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป เพราะอยู่ในช่วงวัยรุ่นที่มีความฉับพลันและมีความสนใจในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ การท่องเที่ยว หรือความเชื่อในเทคโนโลยีด้านการรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุม โรคติดต่อ ซึ่งอาจส่งผลให้การรับรู้ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และด้านสาธารณสุขรับรู้ได้มากกว่า

ส่วนด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จะมีการรับรู้มากกว่าประชาชนที่มีอายุ 18 – 30 ปี 41 – 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป อาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับ กิจกรรมด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการมากกว่า ทำให้การรับรู้ในบทบาทแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.3 การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่าการรับรู้ทุกด้านโดยภาพรวมและราย ด้าน การพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการสาธารณสุข แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ โดยด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ประชาชนที่สำเร็จการศึกษาระดับ

ประณตศึกษาจะมีการรับรู้มากกว่า ประชาชนที่สำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา ปวช./ปวส. ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี อาจเนื่องมาจากเป็นประชาชนที่สนใจศึกษาหาความรู้ภายนอกมีความรู้ที่กว้างพอทำให้รับรู้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้มากกว่า และด้านการพัฒนา สาธารณสุขพบว่า ประชาชนที่สำเร็จการศึกษาระดับประณตศึกษา จะมีการรับรู้มากกว่าประชาชนที่ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปวช./ปวส. ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี (ปริญญาโท/ ปริญญาเอก) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญยี่น ผ่องใส (2548) เรื่อง “ ศักยภาพของ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลตามการรับรู้และความคาดหวังของประชาชน” อาจ เนื่องมาจากเป็นประชาชนในท้องถิ่นที่ได้รับความช่วยเหลือในเรื่องของการรักษาพยาบาล การ ป้องกันโรคติดต่อ เช่น ป้องกันลูกน้ำ ยุงลาย เป็นต้น จึงทำให้เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ

2.3.4 การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การรับรู้ของประชาชนในจังหวัดสระบุรี จำแนกตาม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนา เศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาการสาธารณสุข พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ บุญยี่น ผ่องใส (2548) เรื่อง “ ศักยภาพของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วน ตำบลตามการรับรู้และความคาดหวังของประชาชน” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วน จังหวัดสระบุรีมีการพัฒนาบทบาทในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ประชาชนที่มี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีการรับรู้ในบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการ พัฒนาท้องถิ่นได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.5 การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การรับรู้ของประชาชนในจังหวัดสระบุรี จำแนกตาม สถานภาพสมรส ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ และด้าน การพัฒนาการสาธารณสุข พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ บุญยี่น ผ่องใส (2548) เรื่อง “ ศักยภาพของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วน ตำบลตามการรับรู้และความคาดหวังของประชาชน” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วน จังหวัดสระบุรีมีการพัฒนาบทบาทในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ประชาชนที่มี

สถานภาพสมรสต่างกันรับรู้ในบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น ได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 สรุปผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรีที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ สถานภาพสมรส ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาสาธารณสุข สรุปได้ ดังนี้

2.4.1 ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยภาพรวม และ รายด้าน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาสาธารณสุข แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ธนชาติ นาวิรัตน์วิทยา (2549) เรื่อง “ การรับรู้และความหวังของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง ต่างมีการยอมรับในบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นว่าเป็นบทบาทที่น่าจะเหมาะสม และน่าจะดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้านจึงส่งผลให้ประชาชนมีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4.2 ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามอายุ โดยแบ่งกลุ่มอายุออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ระหว่าง 18 – 30 ปี 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป พบว่า โดยภาพรวมความคาดหวังของประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จะมีความคาดหวังมากกว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 – 30 ปี ระหว่าง 41 – 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ธนชาติ นาวิรัตน์วิทยา (2549) เรื่อง “ การรับรู้และความหวังของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น” อาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีช่วงอายุ 31 – 40 ปี เป็นช่วงวัยที่มีความมุ่งมั่น และมีความสนใจสิ่งรอบตัว เช่น ถนน แหล่งน้ำ ไฟฟ้า ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หรือด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ การอยากเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และการรักษาระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น ทำให้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4.3 ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญยืน ผ่องใส

(2548) เรื่อง “ ศักยภาพของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลตามการรับรู้และความคาดหวังของประชาชน” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน ต่างก็มีการยอมรับในบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นว่าเป็นบทบาทที่น่าจะเหมาะสม และน่าจะดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้านจึงส่งผลให้ประชาชนมีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4.4 ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญยืน ผ่องใส (2548) เรื่อง “ ศักยภาพของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลตามการรับรู้และความคาดหวังของประชาชน” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ต่างก็มีการยอมรับในบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นว่าเป็นบทบาทที่น่าจะเหมาะสม และน่าจะดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้านจึงส่งผลให้ประชาชนมีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4.5 ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยภาพรวมและรายด้าน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาการสาธารณสุขแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญยืน ผ่องใส (2548) เรื่อง “ ศักยภาพของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลตามการรับรู้และความคาดหวังของประชาชน” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีมีการพัฒนาบทบาทในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกันคาดหวังในบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่นได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ ดังนี้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ควรมีการเพิ่มการดำเนินการพัฒนาด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาการสาธารณสุข อันได้แก่ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม การจัดการและดูแลสถานที่ขนส่งทางบกและทางน้ำ การส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ในการพัฒนาท้องถิ่น การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่เพื่อให้ประชาชนและส่วนราชการทั้งภูมิภาคและท้องถิ่นเกิดการรับรู้ในบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีและทำให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ

3.2 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น” ในครั้งนี้พบว่า การรับรู้ของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ความคาดหวังของประชาชนอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาการสาธารณสุข ดังต่อไปนี้

3.2.1 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การดำเนินการพัฒนาให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง รับรู้ทั้งก่อนหน้าที่จะดำเนินการและหลังดำเนินการเพื่อเป็นการเพิ่มความเข้าใจกับประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน จึงจะช่วยในการดำเนินงานประสบความสำเร็จ และควรมีการประสานงานที่ดีระหว่างประชาชนกับหน่วยงานส่วนท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การดำเนินการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง รับรู้ทั้งก่อนหน้าที่จะดำเนินการและหลังดำเนินการเพื่อเป็นการเพิ่มการรับรู้ให้กับประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน จึงจะช่วยในการดำเนินงานและมีการประสานงานที่ดีระหว่างประชาชนกับหน่วยงานท้องถิ่น

ปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน จึงจะช่วยในการดำเนินงานประสบความสำเร็จ และควรมีการประสานงานที่ดีระหว่างประชาชนกับหน่วยงานส่วนท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การดำเนินการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง รับรู้ทั้งก่อนหน้าที่จะดำเนินการและหลังดำเนินการเพื่อเป็นการเพิ่มการรับรู้ให้กับประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน จึงจะช่วยในการดำเนินงานและมีการประสานงานที่ดีระหว่างประชาชนกับหน่วยงานท้องถิ่น

3.2.6 ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การดำเนินการพัฒนาให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง รับรู้ทั้งก่อนหน้าที่จะดำเนินการและหลังดำเนินการเพื่อเป็นการเพิ่มความรู้ให้กับประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน จึงจะช่วยในการดำเนินงานประสบความสำเร็จ และควรมีการประสานงานที่ดีระหว่างประชาชนกับหน่วยงานส่วนท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การดำเนินการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง รับรู้ทั้งก่อนหน้าที่จะดำเนินการและหลังดำเนินการเพื่อเป็นการเพิ่มการรับรู้ให้กับประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน จึงจะช่วยในการดำเนินงานและมีการประสานงานที่ดีระหว่างประชาชนกับหน่วยงานท้องถิ่น

3.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาเรื่อง “การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น” ครั้งนี้เป็นแนวทางหนึ่งในการดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมและทำการวิจัยในประเด็นดังต่อไปนี้

3.3.1 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อหาสาเหตุการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น

3.3.2 เนื่องจากพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีมีความคาบเกี่ยวกับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีพื้นที่รับผิดชอบทั้งจังหวัด ทำให้การดูแลปัญหาและความต้องการแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ อาจเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง จึงควรจัดตั้งหน่วยประสานงานให้ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาในบทบาทหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม

3.3.3 ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นใบปลิว แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ วิทยุ โทรทัศน์ฯลฯ เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าใจมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงการคลัง (2543) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กรุงเทพมหานคร สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
- ขบวน พลตรี (2537) มนุษย์กับสังคม กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- โฆษิต ปิ่นเปี่ยมรัษฎ์ (2536) การพัฒนาประเทศไทย แนวคิดและทิศทาง กรุงเทพมหานคร ดอกเบี๋ย
- งามพิศ สัตย์สงวน (2546) หลักสูตรมนุษยวิทยาวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จำเนียร ช่วงโชติ (2532) จิตวิทยาการรับรู้และการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร การศาสนา
- ชัยพร วิชาวุธ (2525) มูลสารจิตวิทยา กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทิตยา สุวรรณชญ (2527) วิทยาศาสตร์สังคม กรุงเทพมหานคร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ธนาชาติ นาวิรัตน์วิทยา (2549) “การรับรู้และความคาดหวังของปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น” ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- นวลจันทร์ สักดิ์ธนากุล (2534) “ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยความจำเป็นพื้นฐาน” วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- บุญยืน ผ่องใส (2548) “ศักยภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ตามการรับรู้และความคาดหวังของประชาชน อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี” วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- ประนอม สโรชมาน (2520) จิตวิทยาทั่วไป กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546) กรุงเทพมหานคร นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น
- ไพบุลย์ ช่างเรียน (2516) การปกครองมหานคร กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2548) ฝ่าย
นโยบายและแผนงาน กองแผนและงบประมาณ
- ราชบัณฑิตยสถาน (2532) พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน
กรุงเทพมหานคร ราชบัณฑิตยสถาน
- รุจา ภูไพบูลย์ (2537) การพยาบาลครอบครัว แนวคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้ ขอนแก่น
ขอนแก่นการพิมพ์
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548) “ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย” ในประมวลรายวิชา วิทยานิพนธ์
2 หน่วยที่ 6 หน้า 4 - 50
- ลออ หุตางกูร (2529) จรรยาสำหรับพยาบาล กรุงเทพมหานคร คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
- ลักขณา สิริวัฒน์ (2539) “การพัฒนาคุณภาพแห่งตนโดยการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- ลิขิต ชีรเวทิน (2539) การเมืองการปกครองไทย พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วราลี วิริยานันตะ (2547) “การรับรู้บทบาทและบทบาทหน้าที่ที่แท้จริงของพยาบาลวิชาชีพที่
ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชน ภาคตะวันออก” วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- วาณีรัตน์ รุ่งเกียรติกุล (2541) บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาในการบริหาร
กรุงเทพมหานคร นภาพัฒน์การพิมพ์
- วินิจ เกตุขำ และคณะ (2522) หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ
กรุงเทพมหานคร โอเคเอ็นสโตร์
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2522) จิตวิทยาสังคม ม.ป.ท.
- สรวงทิพย์ ภู่อุษณา (2541) “การรับรู้บทบาทที่กำหนด บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่แท้จริง
ของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในสถานนืออนามัย เขตภาคตะวันออก” วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา
- สาโรจน์ เตียงนิล (2542) จิตวิทยาการจูงใจและการรับรู้ กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- เสนห์ พุ่มชะอุ่ม (2541) “บทบาทของตำรวจกับคนเร่ร่อนจากชนบท” วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครี
นทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สุธี ศรีสวรรค์ (2538) “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมุสลิม ศึกษากรณีเฉพาะ
ตำบลคลองตะเคียน อำเภอพระนครศรีอยุธยา” วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนา บริหาร
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์
สุเมย์ ธีรดากร (2525) *จิตวิทยาพัฒนาการ* กรุงเทพมหานคร ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
วิทยาลัยครูพระนคร
- สุรางค์ จันทร์เอม (2524) *แนวคิดทางวิทยาเกี่ยวกับแรงจูงใจ* กรุงเทพมหานคร อักษรบัณฑิต
- โสภา ชูพิกุลชัย (2522) *จิตวิทยาสังคมประยุกต์* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี (2549) *กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น เขตจังหวัดสระบุรี* ([http : // WWW.saraburi-pao.com](http://WWW.saraburi-pao.com)) Retrieved March 8,
2006. กองแผนและงบประมาณ
- อรุณ รักธรรม *พฤติกรรมองค์การ* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- Allport. G.W. (1973). *Handboof of social psychology*. Mass : Addison-Wesley Gordon.
- Broom. D.M. & Selznick. (1976). *Effective pubic relations*. Englewood Cliffs. N.J : Prenice –
Hall.
- Bryant. J.C. (1974). *Movement behavior and motor learning*. Philadelphia : Lea & Febiger.
- Kast.F.E. & Rosenzweig. M.R. (1985). *Organization and management : a systems approach* New
York : McGraw – Hill.
- Micheal. N.A. (1999). *Changing perception of development problems*. Nagoya : Maruzen Asia.
- Monet. C.R. & Evan W.M. (1968). *Chaude Monet*. New York : Abrams.
- Porter. A.L. & Lawler M.R. (1975). *The political evolution of modern Britain*. London : Edward
Arnold.
- Schermerhorn. H.R. & Osborn D.W. (1991). *Management for productivity*. New York : John
Wiley & Sons.
- Zanden. S.H. & Vander A.J.(1993). *Sampling inspection and quality control*. London :
Chapman Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. นายวีระพล อติเรกสาร	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสระบุรี เขต 2
2. นายประภาส เกื้อนเพชร	นักบริหารงานทั่วไป 7 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
3. นายสมุท วุฒิสาสตร์	นักบริหารงานนโยบายและแผนงาน 7 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

--	--	--

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการรับรู้และความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น
2. แบบสอบถามนี้ ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้ ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น
  - ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคาดหวัง ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น
  - ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป
3. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อคำถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิเคราะห์และประมวลผล
4. คำตอบทั้งหมดจะไม่เปิดเผยชื่อผู้ตอบ ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบ และกรุณาตอบคำถามตามความเป็นจริงมากที่สุด

หมายเหตุ

การรับรู้ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพฤติกรรม การปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ที่ต้องดำเนินการ ตามความเข้าใจของประชาชน

ความคาดหวัง หมายถึง แบบแผนพฤติกรรม หรือการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ที่ประชาชนมุ่งหวังว่าควรดำเนินการ

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

นางสาวเพ็ญภา ดวงวรรณะ

นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 18 - 30 ปี

2. 31 - 40 ปี

3. 41 - 50 ปี

4. 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

1. ประถมศึกษา

2. มัธยมศึกษา

3. ปวช. / ปวส.

4.ปริญญาตรี

5. สูงกว่าปริญญาตรี (ปริญญาโท / ปริญญาเอก)

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 5,000 บาท

2. 5,001 - 10,000 บาท

3. 10,001 - 15,000 บาท

4. 15,001 บาท ขึ้นไป

5. สถานภาพสมรส

1. โสด

2. แต่งงาน

3. หม้าย / หย่าร้าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม การรับรู้ต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนาท้องถิ่น

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ตามความเป็นจริงที่สุด โดย

- 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับประเด็นนั้นมากที่สุด
 4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับประเด็นนั้นมาก
 3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับประเด็นนั้นปานกลาง
 2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับประเด็นนั้นน้อย
 1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับประเด็นนั้นน้อยที่สุด

บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี	การรับรู้					สำหรับ เจ้าหน้าที่
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปาน กลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	
ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 1. การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น						
ด้านการพัฒนาสังคม 2. การจัดการศึกษา 3. การส่งเสริมการกีฬา จารีต ประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น 4. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5. การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส						
ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ 6. การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม 7. การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ 8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว 9. การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง						
ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 10. การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา ป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 11. การจัดตั้งและดูแลแหล่งบำบัดน้ำเสียรวม 12. การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม 13. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ						

บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี	การรับรู้					สำหรับ เจ้าหน้าที่
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5	
ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหารจัดการ						
14. การประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด						
15. การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น						
16. การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น						
17. การส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน						
18. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น						
ด้านการพัฒนาการสาธารณสุข						
19. การรักษาพยาบาลการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ						

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม ความคาดหวังต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในการพัฒนา
ท้องถิ่น

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ตามความเป็นจริงที่สุด โดย

- 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับประเด็นนั้นมากที่สุด
4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับประเด็นนั้นมาก
3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับประเด็นนั้นปานกลาง
2 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับประเด็นนั้นน้อย
1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับประเด็นนั้นน้อยที่สุด

บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี	ความคาดหวัง					สำหรับ เจ้าหน้าที่
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3 ⁴	มาก 4	มากที่สุด 5	
ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 1. การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น						
ด้านการพัฒนาสังคม 2. การจัดการศึกษา 3. การส่งเสริมการศึกษา จารีต ประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น 4. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5. การส่งเสริมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพ ชีวิต เด็กสตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส						
ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ 6. การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม 7. การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ 8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว 9. การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง						
ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 10. การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา ป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 11. การจัดตั้งและดูแลแหล่งบำบัดน้ำเสียรวม 12. การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม 13. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ						

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวเพ็ญภา ควงวรรณะ
วัน เดือน ปีเกิด	18 มกราคม 2524
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช พ.ศ. 2546
สถานที่ทำงาน	บริษัทกรุงเทพโปรคิวส์ จำกัด (มหาชน) อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ตำแหน่ง	พนักงาน